

1627

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

7152 / Freidin Levi

כ"ח כסלו תשמ"ו

בבית חסידי, הילדים צריכים להרגיש את החיות,
הלבביות והחום החסידיים / התוועדות עם הרבי
עד כמה עובד צריך להיות מסור לעבודה? ומתי אנחנו 'עובדים'
אצל הקדוש ברוך הוא? / שיעור בלקוטי שיחות
המעשים הקטנים שלנו, אינם קטנים כלל וכלל / שולחן שבת חסידי

אחננו הולכים ונכנסים לעומקו של חודש כסלו, "החודש החסידי", שמלא וגדוש באירועים בתולדות החסידות, החסידים ורבותינו נשיאינו. אחד מהם נציין בשבת קודש, ט' כסלו - יום הולדתו וגם יום הסתלקותו של אדמו"ר האמצעי.

בהתוועדויות ובשיחות הקשורות לנושא, הרבי מדבר באריכות על כך שאדמו"ר האמצעי היה "כולו חסידות". הוא השקיע באמירה וכתובה של מאמרי חסידות כך שהחסידים יוכלו לעיין בהם, להבין את הדברים ולהתחבר אליהם.

אדמו"ר האמצעי גם איחל לעצמו "שכאשר אברכים נפגשים, ידברו אודות יחודא עילאה (אחדות השם בדרגות מופשטות גבוהות)". וכפי שהרבי מדגיש: "הכוונה בזה אינה לדיבור בעלמא, אלא שאכן יהיו בדרגה זו, שתורת החסידות תהיה חדורה אצלם באופן של הבנה והשגה, ועד שתחדור את כל מציאותם".

כולנו שואפים לחיות בהכרה חסידית כזו, להיות חדורים ומלאים באור הגדול של החסידות עד שזה יהיה נושא השיחה שלנו ביומיום, ובוודאי שואפים לחנך לכך את הילדים. וכפי שהרבי מלמד אותנו בהתוועדות שהבאנו בפתחת הגיליון - חינוך חסידי מתחיל בזה שהילדים נושמים את הערכים החסידיים בבית, כשרואים את אמא ואת אבא מנהלים אורח חיים חסידי.

03 את אותיות האל"ף-ב"ת לומדים עם ילדים קטנים מתוך ספר התניא, כי חינוך לחסידות מתחיל כבר מיום הלידה, באמצעות ההנהגה החסידית שהילד סופג בבית • **התוועדות עם הרבי**

04 יעקב אבינו מתמסר לחלוטין לעבודתו עם צאן לבן. מכך אנו לומדים על רמת המחויבות שלנו לתת שירות מעל ומעבר, ובעיקר - כמשרתי הקדוש ברוך הוא • **שיעור בלקוטי שיחות**

12 איך הציע הרבי להתמודד עם תכונת העצלות? ומה למד הרבי מהנהגת אנשי הצוות בחללית? - המשמעות והבשורה הגדולה שבמאמר "הנהגה ה' ניצב עליו" • **שולחן שבת חסידי**

14 איך יכול להיווצר מצב שיהודי יעבוד את ה' אך נפש הבהמית שלו תישאר בגסותה? על מה רומז מאמר חז"ל "המתפלל צריך שיהיו עיניו למטה"? וכיצד משיגים הכרעה ברורה בקרב מול הנפש הבהמית? - "פדה בשלום נפשי מקרב לך" • **אור וחיות**

למנוי דיגיטלי להתקשרות:
chabadisrael.co.il/alonichabad

עת לדעת - 16 • לוח חב"ד - 18
• שניים מקרא - 19 • זמנים ושיעורי השבוע - 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
6084000 • 7474-0793 • ISSN 1627
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"ו מליובאוויטש זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

ילד צריך להרגיש את החום והחיות החסידיים שבבית

ההתחלה והיסוד ללימוד החסידות הם בחוויות הילדות,
בהן הילד רואה ומרגיש כיצד מתנהל בית חסיד

עניין החסידות צריך להיות מורגש בבית בכל שלשת ה'קווים' - תורה, עבודה וגמילות חסדים: בלימוד התורה - צריכה להיות מורגשת החיות והלהט מכך שזוהי תורת ה', חוכמתו יתברך. הלימוד צריך להיות מתוך התלהבות ויראה כמו במתן תורה, כפי שאומרים רז"ל, ולא רק בעת אמירת פלפול עמוק, אלא גם בלימוד פסוק פשוט עם רש"י, או אפילו ללא רש"י, ואפילו בלימוד אל"ף-בי"ת. כאשר לומדים עם ילד אל"ף-בי"ת, צריך להיות ניכר בלימוד שמדובר בחוכמתו של הקב"ה.

בגמילות חסדים - ילד צריך להרגיש שביתו הוא בית שבו נותנים צדקה בריבוי. לא רק מעשר, לא רק חומש, אלא ללא הגבלות. כאשר יודעים שפלוגי נמצא במצב של מיצר, מצד איזו סיבה שתהיה, לא ממתנינים עד שהלה יבוא לבקש, אלא מקדימים ונותנים לו ללא הגבלות.

ב'עבודה' (תפילה) - כאשר אבי המשפחה נשאר בבית הכנסת, וממשיך את תפילתו לאחר שהמניין מסיים, צריך שבבית ידעו שחזרתו מאוחר היא בגלל שהוא מתפלל 'תפלה בציבור' לפי הפירוש החסידי ב'ציבור' - 'לצבור' ולאסוף את כל הכוחות של הנשמה ואת כל ה'בירורים' [העניינים הגשמיים עימם הוא בא במגע], ולקשר אותם לקב"ה על ידי התפילה.

וכאשר כל עניינים אלו מורגשים בבית, וגם אצל הילד, אזי נעשית ההתקשרות של פנימיות נשמתו עם הפנימיות של הקב"ה. באופן שיהיה חקוק בזיכרונו, במוחו ובלבבו, במשך כל ימי חייו, עד יומו האחרון עלי אדמות, שהוא קשור על ידי פנימיות התורה עם הפנימיות של הקב"ה.

וזהו התחלת האל"ף-בי"ת שלומדים ב"דף השער" של ספר התניא, וזוהי גם ההקדמה ללימוד ולהכרה של תורת החסידות.

כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר [הריי"צ] סיפר, שכאשר למדו עימו את אותיות האל"ף-בי"ת, למדו עימו מתוך "דף השער" של ספר התניא - ה"תורה שבכתב" של תורת החסידות.

הסיבה לכך:

סדר הלימוד הוא, שלומדים קודם כל נגלה תורה במשך כמה שנים, ורק אחר כך מתחילים ללמוד את פנימיות התורה. כיוון שנדרשת הכנה לפני לימוד פנימיות התורה.

אך למרות זאת, ה'פריצה' וההתחלה בלימוד פנימיות התורה, צריכה להיות כבר בלימוד האותיות, עוד קודם התחלת לימוד התורה. רק לאחר שישנה 'פריצה' והתחלה זו, נכנסים לעולם התורה בסדר מסודר, מן הקל אל הכבד ומן המאוחר אל המוקדם - נגלה דתורה ואחר כך פנימיות התורה.

ועניין זה מהווה הוראה לכל אחד ואחד:

למרות שעבור לימוד החסידות נדרשת הכנה בנפש, הכנה במעשה, והקדמה של כמה וכמה עניינים - הרי זה רק בנוגע ללימוד החסידות באופן מסודר, על מנת להבין ולהשיג, לשמוע ללימוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים.

אך בתור התחלה, אל"ף-בי"ת של לימוד החסידות, וכדי לאפשר קליטה של הלימוד וההבנה בתורת החסידות, צריכים תחילה להחדיר זאת באופן כללי לפחות. את החיות, הלבביות והחום של חסידות, צריכים להתחיל לנטוע בילד תיכף בהיותו בן שמונת ימים, ואפילו לפני כן - בהיותו תינוק בן יומו.

בבית חסידי, צריך כל ילד להרגיש את החום והחיות החסידיים שבהם הוא גדל. ועניין זה תלוי לא כל כך בבעל כמו שתלוי באישה, "עקרת הבית", שבה תלוי שהבית יהיה בית חסידי, ושהילד ירגיש זאת.

”בכל כוחי עבדתי”

בפרשת השבוע אנו קוראים כיצד יעקב בורח לחרן וזוכה שם להצלחה מסחררת. הוא נושא את נשותיו, נולדים לו אחד עשר בנים ובת, והוא הופך לעשיר מופלג, מהשכר שהוא מקבל על עבודתו הנאמנה בטיפול בצאנו של חמיו לבן במשך עשרים שנה!

ויפרץ האיש מאד מאד, ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחקמים.

אלא שעם התעשרותו, יעקב מבחין כי בניו של לבן, גיסינו, מביטים בצרות עין ניכרת בו ובעושרו, וביניהם הם טוענים טענה חמורה: “לקח יעקב את כל אשר לאבינו, ומאשר לאבינו עשה את כל הפכד הזה”. גם לבן עצמו מחמיץ לו פנים מקנאה. יעקב קורא לנשיו אל השדה, ומציע להן לברוח יחד חזרה לארצו, כנען. בתוך הדברים יעקב מתאר כיצד עבד את לבן אביהן במסירות, “אתנה ידעתי כי בכל פחי עבדתי את אביך”. יעקב אכן בורח, אך לבן רודף אחריו ומשיג אותו, ואז מטיח בפניו את הטענה שהוא גנב ממנו את התרפים - האלילים שלו. לאחר חיפוש מדוקדק, במהלכו רחל מצליחה להחביא את התרפים שלקחה מאביה, מתחיל דין ודברים בין לבן ליעקב. התגובה של יעקב לטענת לבן הייתה תקיפה. יעקב מתאר בפני לבן את מידת המסירות בה עבד בטיפול בצאנו, בשעה שלבן עצמו רק רימה אותו ושוב ושוב:

זה עשרים שנה אנכי עמך, רחליך ועיניך לא שכלו, ואילי צאנך לא אכלתי. טרפה לא הבאתי אליך, אנכי אחטנה מידי תבקשנה, ונגבתי יום ונגבתי לילה. הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה והתרד שנתי מעיני.

יעקב אומר ללבן: במשך עשרים שנה רצופות עבדתי עבורך בנאמנות, ביום ובלילה, בחום ובקור. לקחתי את כל האחריות עליי, התמסרתי לטיפול בצאן שלך, עבדתי בכל כוחי ולא ישנתי בלילה בשביל זה. בי אתה חושד שגנבתי משהו מביתך!?

דבריו של יעקב מעמידים את לבן על מקומו, והסיפור מסתיים בכך שיעקב ולבן כורתים ביניהם ברית של שלום.

זהו אחד מסיפורי התורה המוכרים, אבל זה ממש לא רק סיפור. מתברר שדבריו אלו של יעקב מצוטטים בספרי ההלכה כעוגן ויסוד לדיני זכויות ואחריות עובדים ויחסי מעסיקים ועובדים.

1. בראשית, ל. מג.
2. שם, לא. א.
3. שם, ו.
4. שם, לח. מ.

שיעור בכל קוטי שיחור

בכל הכוח

יעקב אבינו מתמסר לחלוטין לעבודתו עם צאן לבן. מכך אנו לומדים על רמת המחויבות שלנו לתת שירות מעל ומעבר, ובעיקר – כמשרתי הקדוש ברוך הוא.

השיחה המלאה - בלקוטי שיחות, חלק כה, שיחה ראשונה לפרשת ויצא

לעבוד בכל הכוח

בדרך כלל אנחנו רגילים לדבר על יחסי עובד-מעביד מזווית הזכויות של העובד - ולהדגיש נושאים כמו מחויבות המעסיק כלפי העובד, שמירה על זכויות העובדים, אופן העסקתם והאיסור להלין את שכרם. אך ההלכה לומדת מדברי יעקב כי גם למעסיק יש זכויות, ולעובד יש מחויבויות רבות כלפיו.

כך פוסק הרמב"ם⁵:

כְּדֵךְ שְׂמֹחֵהוּ בְּעַל הַבַּיִת שֶׁלֹא יִגְזֹל שְׂכָר עֲנִי וְלֹא יַעֲבֹנֵהוּ, כֵּךְ הָעֲנִי מִזְהָר שֶׁלֹא יִגְזֹל מִלֵּאכֶת בְּעַל הַבַּיִת, וְיִבְטֵל מֵעֵט בְּכֶאֱן וּמֵעֵט בְּכֶאֱן וּמוֹצִיא כָּל הַיּוֹם בְּמַרְמָה. אֲלֵא חַיִּב לְדַקְדֵּק עַל עֲצָמוּ בַּיּוֹם מִלֵּאכֶה...

וְכֵן חַיִּב לְעֵבֵד בְּכָל כּוֹחוֹ, שֶׁהָרִי יַעֲקֹב הַצְדִּיק אָמַר: "כִּי בְּכָל כּחֵי עֲבַדְתִּי אֶת אֲבִיכֶן". לְפִיכֵךְ נִטַּל שְׂכָר זֹאת אֶף בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד".

מכך שיעקב אבינו עבד קשה, במקסימום מאמץ, אנו למדים שכל עובד ופועל חייב לבצע את העבודה לשמה נשכר בכל כוחו. לא לעגל פניו, לא לעבוד "חפיה", לא לגנוב דקות ולא להתבטל בבטלה סמויה, אלא לתת את כל כולו לעבודה.

למשל, מרצה שנשכר להעביר הרצאה או מורה המלמד את בני כיתתו, גם אם הוא יודע שלא מתנהל מעקב אחר טיב עבודתו, הוא מצידו נדרש להכין את ההרצאה בצורה מושלמת. להשקיע באיסוף והכנת החומרים, ולהשתדל להכניס בהרצאה עצמה את כל כישוריו. כמו כן הוא חייב לא להופיע לכיתה עייף או ישנוני, למסור את השיעור בחיות ואף להפעיל את יכולות המשחק שלו.

אדמו"ר הזקן בשולחן ערוך מוסיף ומפרט מחויבות הלכתית נוספת אותה אנו למדים מעבודתו של יעקב אבינו. הוא מצטט את ההלכה שקראנו זה עתה ברמב"ם, ומוסיף⁶:

לְפִיכֵךְ, אֵין הַפּוֹעֵל רִשְׁאֵי לַעֲשׂוֹת מִלֵּאכֶה בְּלִילָה וְלִהְשִׁיב עֲצָמוּ בַּיּוֹם.

וְאֵין הַפּוֹעֵל רִשְׁאֵי לַהֲרַעֵב וּלְסַנֵּף עֲצָמוּ, שֶׁהָרִי מְחַלֵּישׁ כּחוֹ וְלֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת מִלֵּאכֶת בְּעַל הַבַּיִת בְּכַח...

וְכֵן אֲסוּר לוֹ לְהִיטֵל נַעוּר בְּלִילָה יוֹתֵר מִדְּאֵי, מִפְּנֵי שִׁיחִיהָ עֲצָל בַּיּוֹם בְּלַמּוּדוֹ. וְכֵן אֲסוּר לְהִרְבוֹת בְּמֵאֲכָל מִטַּעַם זֶה, שֶׁהַמֵּאֲכָל מִבִּיא הַשֶּׁנֶּה וְעֲצָלָה.

זה מדהים שהמחויבות לעבודה בשעות מסוימות ביום נכנסת לצלחת ולתפריט של הפועל, כיון שעליו לתת את כל מה שהוא מסוגל לעבודה לשמה הוא נשכר. בדיוק כמו יעקב אבינו, שהתמסר לשמירת צאן לבן בכל כוחו. לשם כך עליו להגיע לעבודה ערני, חזק ומלא מוטיבציה, אחרת הוא לא יוכל להיות במיטבו ולתת את המקסימום, ולכן הוא חייב לישון טוב ולאכול בריא בלילה שלפני העבודה.

זה עשוי להישמע מפתיע, אבל זו הלכה למעשה שבה כולנו מחויבים. חובתנו כלפי המעסיק שלנו לא מסתיימת כשאנחנו מחתימים כרטיס ביציאה. גם בזמן הפרטי שלנו, אנחנו מחויבים לשמור את הכוחות שלנו לעבודה.

חובה או מעבר?

מלבד ההלכה אותה אנו מפקימים מהתנהגותו של יעקב אבינו, הרמב"ם גם מלמד אותנו 'לקרוא נכון' את סיפור הפרשה.

זה לא שיעקב היה עובד חרוץ שהשקיע את כל כישוריו ואת כל יכולתו בעבודה, ובמקביל לכך, וללא כל קשר, הקדוש ברוך הוא בירך אותו בברכה גדולה והוא התעשר מאוד. אלא ישנו קשר ישיר בין הדברים: העשירות המופלגת של יעקב אותה הוא קיבל מהקדוש ברוך הוא, הייתה תוצאה ישירה של המסירות הגדולה שלו לעבודה "בכל כוחו". העשירות שבה זכה היא למעשה **שכר** על עבודתו בנאמנות, בהגינות וביושר כלפי המעביד שלו.

אלא שעל פניו, דווקא התוספת היפה הזו המתייחסת לשכר בו תוגמל יעקב, 'מפילה' לכאורה את האפשרות שלנו להפיק את המסר הנכון מצורת עבודתו של יעקב:

בכך סותר הרמב"ם עצמו את דבריו, לכאורה.

א. ובמילא בהעתקתו בשו"ע אדה"ז שם.

5. סוף הלכות שכירות.

6. חושן משפט, הלכות שאילה ושכירות וחסומה, סעיף כ.

הרבי הופך את הקערה על פיה, ומראה לנו כיצד התוספת הזו, לפיה העשירות המופלגת של יעקב אבינו הייתה שכר על מסירותו לעבודה, דווקא מעצימה ומחזקת את החובה ההלכתית הבסיסית המוטלת על כל עובד להתמסר לחלוטין לעבודה בכל כוחו.

נקרא את הדברים תחילה בלשונו של הרבי:

לכאורה היה מקום ללמוד:

החיוב לדקדק על עצמו בזמן, קשור עם "שלא יגזול מלאכת בעל הבית".

ואילו החיוב "לעבוד בכל כוחו", איננו קשור כל כך עם מלאכת בעל הבית, עד שנאמר שכאשר אינו עושה זאת, הוא איננו מקיים את הדין "שלא יגזול מלאכת בעל הבית". אלא חובה זו קשורה רק אל הפועל העובד לכשעצמו, שמצד נאמנותו עליו להיות מסור לגמרי לעבודתו עד כדי "לעבוד בכל כוחו".

כלומר, זהו איננו כל כך מצד החובה של "בין אדם לחברו", בין הפועל לבעל הבית, כי אם מעיין גדר של בין אדם למקום.

הרבי מעלה כאן לדיון שאלה 'פילוסופית': האם המחויבות של העובד כלפי המעסיק היא חובה מוסרית או חובה ממונית?

נניח שמדובר על הנדימן שמתבקש לבנות ארון, או על קלידן שמגיע לנגן באירוע. אם הוא יבנה את הארון בצורה רעועה ולא בטיחותית, או שבמקום לנגן בעצמו יפעיל הקלטה וילך לטייל - זו תהיה ממש גניבה. הוא קיבל כסף בתמורה לביצוע עבודה באיכות מסוימת, והוא פשוט לא עושה את חובתו. אולי הוא יוכל להתחמק מתביעה משפטית, אך הוא בהחלט גנב, משום שהוא מפר את ההסכם בינו לבין זה ששכר אותו.

כעת, מה אם נבקש מאותו הנדימן 'על הדרך' גם לקבוע מסמר בקיר כדי לתלות תמונה, או שנבקש מהנגן שילבש חולצה עם מיתוג של האירוע? ברור שמבחינה חוזית ומשפטית הם לא מחויבים לכך. למרות שאנו משלמים להם על הזמן בו הם באים לעבודה, החובות שלהם מוסדרים בסיכום מראש בינינו.

אם הם אנשים טובים ונדיבים, הם כמובן יעשו זאת גם כן, מתוך אהבת ישראל ועזרה לזולת ברוח טובה. אך בהחלט אין כאן חובה משפטית

תחילה מביא הרמב"ם ראייה מיעקב, "שהרי יעקב הצדיק אמר כי בכל כוחי עבדתי את אביכן", שישנו חיוב על הפועל לעבוד בכל כוחו.

אך בהוסיפו את המילים "לפיכך נטל שכר זאת אף בעולם הזה", הוא לכאורה מבטל ולפחות מחליש, את הראיה. שכן הדבר מבטא שלא היה זה חיוב, אלא התנהגות של צדקות מיוחדת אצל יעקב, שבשלה קיבל שכר מיוחד.

אילו היה הרמב"ם מביא את דברי יעקב ככתבם וכלשונם, ללא תוספת כלשהי, היה אפשר לומר שהמשמעות של דברי יעקב לבן, המתארים את התמסרותו בכל כוחו לעבודה, היא שבכך הוא לא התרשל ומילא את חובו. ולפיכך גם אנחנו למדים מכך חובה הלכתית להתמסר לעבודה. ואכן, הרמב"ם אומר את הדברים בצורה חותכת: "חייב לעבוד בכל כוחו!"

אך כשהרמב"ם מוסיף ומדגיש שבעבור המאמץ שלו בעבודה יעקב קיבל שכר יוצא דופן, "ויפרוץ האיש מאוד מאוד" - הוא למעשה מלמד אותנו בדיוק את ההיפך! הוא מראה לנו שזו איננה מחויבות ממש, אלא לכל היותר התנהגות יפה ונפלאה המתאימה לצדיקים כמו יעקב. אבל מי אמר שאפשר לחייב בכך כל עובד מול כל מעסיק?

ההיגיון וחוש המוסר הטבעי אומרים שבוודאי אסור לרמות את בעל הבית. אסור לעגל פינות, ועל העבודה להיעשות באמינות ובישורה. אך זה לא אומר בהכרח שעל העובד להגדיל ראש מעבר לכך. הוא חייב להיצמד למה שסוכם ביניהם, עליו לבצע את העבודה בצורה המדויקת אותה דרש בעל הבית - אבל להתמסר "בכל כוחו", ממש לא.

עובד שהתבקש במסגרת תפקידו להגיה טקסט של מודעה מטעויות כתיב, לא מחויב להגדיל ראש ולתרום מכישוריו הגרפיים כדי לתת על הדרך רעיונות כיצד לעצב את המודעה בצורה אפקטיבית יותר. זה יהיה מאוד יפה מצידו אם יעשה כך, ואף יתוגמל על כך משמיים - על העזרה שסיפק למעביד, על האנרגיה המיוחדת שהשקיע. אבל אי אפשר לומר שהוא מחויב בכך.

בין אדם למעבידו

מתברר שלא קראנו נכון את דברי הרמב"ם.

כך אשר למרות שלבן ניסה לרמות אותו וכו' - מאחר ש"בכל כוחי [עבדתי]", הנה "ויפרוץ האיש מאד מאד", [שקיבל] שכר שהוא בהתאמה לעבודתו שהייתה באופן של "בכל כוחי עבדתי".

מכך מובן, שההלכה "לעבוד בכל כוחו" אינה קשורה רק עם הפועל כשלעצמו, אלא עם מלאכתו לבעל הבית. שלבן קיבל יעקב את שכרו בעולם הזה.

תשלום השכר הוא מבחן מצוין לדעת אם מחויבות מסוימת של עובד היא ממונית, כחלק מתנאי ההסכם שבינו לבין מעסיקו, או שמדובר בהתנהגות אנושית יפה ומוסרית אך לא חובה משפטית.

נמחיש את הדברים. אם המעסיק אמור לשלם לעובד על כך שעבד בכל כוחו, זה הסימן הטוב ביותר שמדובר במילוי מחויבות של העובד כלפי המעסיק. אבל אם המעסיק לא צריך לשלם שום 'בונוס' על עבודה כזו, סימן שהעובד עשה זאת לא בגלל מחויבות חוזית אלא מפני שהוא 'איש טוב' - ואת השכר שלו הוא יקבל בעולם הבא מהקדוש ברוך הוא, לא מהמעסיק.

כעת נחזור לסיפור פרשת השבוע, ונבחן את הדברים על פי התנהגותו של יעקב אבינו והתגמול שהוא קיבל עליה.

ובכן, אחרי שנים רבות של עבודה עם הצאן שלו, אומר לבן ליעקב: "נִקְבָּה שְׂכָרְךָ עָלַי, וְאֶתְנֶה". אני רוצה לשלם לך בעבור העבודה שלך, נקוב בסכום ואשלם!

אך יעקב איננו נוקב במחיר. הוא מעוניין בהסכם מיוחד⁷: "כֹּל שֶׁהָ וְטָלוֹא וְכָל שֶׁהָ חוּם בְּכֶשֶׁבִים וְטָלוֹא וְנִקְדָּ בְעֵזִים - וְהָיָה שְׂכָרִי". יעקב למעשה מנסח חוזה לפיו שכרו מאת לבן לא יהיה בכסף, אלא בחלק מהצאן שייחולד.

7. בראשית, ל, כח.
8. שם, לב (והלאה).

ב. וכמ"ש הרמב"ם בפיה"מ ריש פאה, וזהו החילוק בין ה"מצות המיוחדות לאדם בנפשו במה שיש בינו ובין הקב"ה", שבוה "תחשב לו לצדקה ויגמלהו הקב"ה עלי' לעוה"ב", וה"מצות התלויות בתועלת בני אדם קצתם עם קצתם (בין אדם לחבירו)" "שתחשב לו לצדקה לעוה"ב לפי שעשה המצוה וימצא טובה בעוה"ז בעבור שנהג מנהג הטוב בין בני אדם כי כשינהג מנהג הזה ינהגו אחרים כמנהגו יקבל כמו כן שכר מהענין ההוא".
אלא שבנדו"ד "נטל שכר זאת" לא מלבן הארמי באופן ישר.

או ממונית, אלא מה שאפשר לקרוא "חובה מוסרית". אדם צריך להתנהג יפה, להיות נח ונעים לסביבה. אך זו חובה שלו כלפי עצמו, או נכון יותר, כלפי אלוהיו. אי אפשר, לכאורה, לומר שזה קשור ל'חוזה העבודה' שלו.

כעת נשאל את עצמנו: האם החובה של העובד ללכת לישון בזמן בלילה שלפני העבודה, היא חובה שכלולה בהסכם שלו הוא מחויב, ובעבודה תמורתה הוא מקבל את התשלום? או שאולי מבחינת ההסכם הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה בלילה, העיקר שאת העבודה הוא יבצע בסוף - ורק מצד המוסריות והאנושיות שלו, מבחינה מצפונית וערכית, הוא בכל זאת ידאג לישון טוב בלילה כדי לעבוד למוחרת כמו שצריך?

נחدد: אנחנו לא מדברים על מצב כזה של עייפות שתגרום לעובד לא לבצע את העבודה בכלל, או לבצע אותה בצורה לקויה. זו ממש התרשלות. השמירה על תפריט בריא ומספר שעות שינה יכולה לשפר את הריכוז של העובד ולהביא לתוצאות טובות יותר, אבל לכאורה זה מעבר לחובה המינימלית המפורשת בחוזה העבודה.

אם כך, הדעת נותנת שזו לא חובה שהיא בין עובד למעביד, אלא יותר כמו חובה מוסרית שבין העובד לבין המצפון האישי שלו, או בינו לבין הקדוש ברוך הוא.

השכר הוא המבחן

את הסברה הזו בדיוק מבקש הרמב"ם לשלול, כשהוא מוסיף את הפסקה על השכר שיעקב אבינו קיבל תמורת התמסרותו הטוטלית לעבודה.

נקרא את ההסבר בלשונו של הרבי:

על כך מביא הרמב"ם את הראיה "לפיכך נטל שכר זאת אף בעולם הזה".

עיקר הראיה הוא מהמשך הלשון: "לפיכך נטל שכר זאת [אף בעולם הזה]", ובאופן של "ויפרוץ [האיש מאד מאד]".

החידוש בכך אינו [עצם העובדה] שיעקב קיבל את שכרו על שקיים את ציווי השם בעולם הזה. אלא בכך שיעקב קיבל "שכר זאת", את שכר מלאכתו.

כלומר, העניין ד"נִקְבָּה שְׂכָרְךָ" אשר סיכם לבן עם יעקב, הביא בפועל לידי

מלאכת השם

ברמת הפשט, סיפור עבודתו של יעקב עם צאן לבן מלמד אותנו על המחויבות של העובד להשקיע הכול בעבודה ולמען המעסיק. במקביל, הרובד הפנימי של הסיפור מלמד אותנו שיעור חשוב בעבודת השם שלנו:

בני ישראל הם הרי פועלים, שעליהם מוטל לעשות את מלאכתו של בעל הבית, זה הקדוש ברוך הוא.¹ המלאכה המוטלת על יהודי לעשות לשם הקדוש ברוך הוא בכל כוחו, היא בדומה לעבודת יעקב בבית לבן.

כידוע, שעבודתו של יעקב בבית לבן לא הייתה בארבע אמות של בית המדרש של שם ועבר, או אפילו כפי שהיה מצבו בשעה שהיה בארץ ישראל בבית אביו יצחק, שאז הייתה עבודתו לגמרי בעולם הקדושה - כי אם עבודתו שם הייתה בחרון, להפוך את העולם לדירה לו יתברך. ועל דרך זה היא עבודתו של יהודי בתור פועל לקדוש ברוך הוא:

העבודה שהנשמה עובדת את השם בהיותה עדיין בעולמות העליונים, קודם שהיא יורדת למטה לעולם הזה ומתלבשת בגוף, כאשר "עמדתי לפניו", היא אמנם עבודה נעלית ביותר, בין בשכל (הבנת אלוקות) ובין במידות (אהבת השם ויראת השם שלה) - אך כל זה היא עבודתה האישית;

ג. כמאמר המשנה - אבות פ"ב מט"ו. וראה בארוכה לקו"ש ח"י"ז (ע' 387 ואילך) כמה פרטים בעבודת בני ישראל ושכר פעולתם שהן כדוגמת פועל. וראה גם לקו"ש חכ"ט ע' 138 ואילך. חל"ד ע' 132 ואילך.

ד. כמבואר בדרושי חסידות בפרשתנו עה"פ יצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה.

ה. מלכים א' יז, יח, טו. מ"ב ג, יד, ה, טו. זח"א רלג, ב. ח"ג ס"ח, רע"ב. ולהעיר שבמאמרי דא"ח (תנ"א ס"פ וישב ל, סע"א). שרש מצות התפלה פמ"ב (קמ, א). אוה"ת בראשית תתרמו, ב. ועוד) הובא הכתוב "חי' ה' אשר עמדתי לפניו" (כבוהר ח"א וח"ג שם), והוא הכתוב דמ"ב הנאמר באלישע. אבל בלקו"ת חקת (סד, ד) "כמ"ש אליהו חי' ה' אשר עמדתי לפניו" (ועד"ו הוא בד"ה קדושים תקס"ב (דרמ"צ קנג, ב). מאמרי אדה"ו (פרשיות ח"ב ס"ע תרפז. תקס"ה ח"ב ע' תשעו). סידור רסג, ב. סה"מ תרנ"ז ע' קעז. ועוד) ובסה"מ ה"ש"ע ע' 13: דוהו שאמר אליהו חי' ה' אלקי ישראל אשר עמדתי לפניו (וראה הערה שם) - ועד"ו בסה"מ תש"ח ע' 211 (וראה שם ע' 210). תש"ט ע' 7 וע' 185.

כ"מ מהנ"ל הכוונה להנשמה למעלה בכלל, ובכ"מ מדובר במדרי' דנשמת אליהו (בפרט) למעלה (בכסה"מ פרשיות, סידור שם, סה"מ תרנ"ז ועוד). ובכנה"ל מה פ"י ב"עומדים" (למעלה). ואכ"מ.

אלו שצבע גופם יהיה ייחודי וחריג ובעל כתמים בצורות ובצבעים שונים - יהיו של יעקב, וזו תהיה התמורה בעד עבודתו.

כלומר, יעקב אכן מקבל את התשלום מאת לבן, אבל את הסכום המדויק הוא השאיר לקדוש ברוך הוא לקבוע - שכן לא יעקב ולא לבן יכולים היו לדעת מראש כמה כבשים ועיזים מסוג זה ייוולדו בפועל.

והנה, אנו נוכחים לראות שהקדוש ברוך הוא אכן 'מחשב' היטב כמה שווה עבודתו של יעקב וכמה לבן צריך לשלם לו תמורת העבודה. לבן עצמו, כפי שמסופר בתורה, ניסה להתחכם ולעבוד' על יעקב שוב ושוב, כדי להתחמק מהתשלום ההגון שהגיע לו. אבל בפועל, הקדוש ברוך הוא דאג ליעקב שכן יקבל את התשלום המגיע לו תמורת העבודה שהוא עשה - והחשבון הסופי הוא: "וַיִּפְרָץ הָאֵישׁ מֵאֵד מֵאֵד".

מה אנו רואים כאן? שהעובדה שיעקב השקיע בעבודה את "כל כוחו" הייתה חלק ממחויבותו כלפי לבן, ובהתאם לכך נקבע התשלום בפועל אותו יעקב קיבל מרכושו של לבן, המעסיק שלו. ונשים לב: התשלום הולם את העבודה. בדיוק כמו שהעבודה הייתה "בכל הכוח", גם השכר שיעקב קיבל היה 'מעל ומעבר'.

נקרא שוב את לשון הרמב"ם, ונראה כמה הוא מדייק בדבריו. כך הוא כותב: "לפיכך נטל שכר זאת" - כלומר, שכר העבודה. מה הרמב"ם מבקש להדגיש כאן? שהשכר לא היה תגמול 'בונוס' שבין הקדוש ברוך הוא ליעקב, על כך שהוא נהג ביותר קיצוני ובהתמסרות מוחלטת לעבודה; אלא שאותה התעשרות הייתה המשכורת של יעקב, זה השכר הישיר שלו תמורת העבודה.

ומכן מתבקשת מסקנת הרמב"ם: החיוב להשקיע את המיטב בעבודה נובע מעצם המחויבות של העובד לבעל הבית. זו איננה התנהגות מצטיינת ששייכת לתחום של "בין אדם למקום" או לפני משורת הדין, אלא חובה הלכתית ממשית כחלק ממחויבותו של העובד לעבודה ולמעביד!² מוסר העבודה, האינטגרטי והמחויבות האישית שלנו כלפי המעסיק ששכר אותנו וכלפי זמן העבודה - כל אלה חובות הלכתיות בסיסיות.

9. בהמשך השיחה הרבי מסביר בפירוט את ההבדל בין שיטת הרמב"ם לשיטת אדמו"ר הזקן בעניין זה. מומלץ לעיין בשיחה שם בפנים.

דווקא כאשר הנשמה מגיעה לעולם הזה הגשמי, ובו עצמו אין האדם נשאר נעול תמיד בארבע אמות של תורה ותפילה, אלא עוסק בעבודת הבריורים לעשות מהתחתונים "שאין תחתון למטה ממנו" דירה לו יתברך - כאן הינו פועל של הקדוש ברוך הוא, זוהי מלאכתו של בעל הבית!

סיפורו של יעקב הוא סיפורו של כל יהודי.

במשך שנים רבות, יעקב היה "יושב אוהל", ספון בישיבה או בבית אביו יצחק אבינו, הוגה בתורה ודבק בהשם. אך בפרשת השבוע אנו קוראים דווקא על תקופה שונה בחייו של יעקב, תקופה בה הוא עזב את כותלי בית המדרש והתעסק בחיי החומר, כאשר הוא עבד סביב השעון כרועה צאן.

בחסידות מוסבר שהייתה זו שליחות מיוחדת מלמעלה. הקדוש ברוך הוא שלח את יעקב לחרן בכוונה תחילה, כדי שיתנתק מחיי ההתעלות והדבקות בהשם ויתחיל לעבוד עבודה פיזית עם רכושו של לבן במשך שנים כה רבות - וכל זה במטרה לקדש את הסביבה, 'לברר' את הכוחות הרוחניים שהיו טמונים בבית לבן ולהשתמש בהם לקדושה ולעבודת השם.

יש לכך ביטוי אפילו ברמה הפשוטה ביותר בסיפור חייו של יעקב אבינו. כל השכר שיעקב קיבל תמורת עבודתו והרכוש שהוא צבר, שימשו אותו בסופו של דבר לשם שמים, לעבודת השם בשנים הבאות.

המסע הזה הוא למעשה גם מסע הנשמה של כל אחד מאתנו. זה מסע שמתחיל במקום הטהור ביותר של דבקות הנשמה בהשם, לפני שהיא יורדת אל העולם הזה ונאלצת להתמודד עם אתגרים וקשיים רוחניים לא פשוטים על כל צעד ושעל.

אם נרצה, נוכל לזהות את אותו מסע חוזר על עצמו בחיים עצמם, בין תקופות שונות, או אפילו בכל יום - בין תחילת היום המוקדשת לתפילה ולימוד תורה, לבין המשך היום, בו רובנו יוצאים לעבודה בעולם הגשמי.

בשני המקרים, המסע הזה הוא שליחות. זהו

1. תניא פל"ו.

2. ראה לקו"ש חט"ז ע' 244 ואילך. ע' 254 ואילך. וש"נ. ובכ"מ (וראה לקו"ש ח"כ ע' 56 ואילך. שעד"ו הוא החילוק בין שכיר ושליח. ע"ש).

חלק מעבודת השם שלנו. הזמנים בהם אנו באים במגע עם יהודים סביבנו, מאפשרים לנו לעסוק בבניית "דירה להשם" בעולם הגשמי. ההתנהגות ביושר, נתינת הצדקה והמעשרות, ולא פחות מכך ההשפעה הרוחנית על יהודי אחר כמו הנחת תפילין עם יהודי בעבודה, הקשבה למצוקותיו של יהודי אחר, או עצירה באם הדרך כדי לסייע ליהודי לא מוכר בהחלפת צמיג. כל אלה פעולות שהן חלק מהמשימה שלנו דווקא כאן בעולם, ודווקא בעת שאנחנו יוצאים החוצה אל העולם.

יתרה מזו: החלקים האלה בחיינו ובסדר יומנו הם לא רק חלק מהשליחות הגדולה שהשם נתן לנו; אדרבה - דווקא הם 'מקום העבודה' שלנו אצל הקדוש ברוך הוא. זה המקום שבו אנחנו באמת עובדי השם, שבו אנחנו עושים את העבודה עבורו ובציוויו.

ישנם זמנים בהם יהודי מתעלה, מתרומם מחיי החומר ודבק בהשם. אלו הן שעות התפילה והלימוד שלנו, זמנים בהם אנחנו ספונים בעולם של קדושה ו'משקיעים' בפיתוח והעמקה של הקשר שלנו עם הקדוש ברוך הוא.

זוהי בוודאי עבודת השם, והלוואי ונוכח כולנו להיות שקועים בתורה ובתפילה באמת. ובכל זאת, זוהי לא ה'עבודה' שאנו עושים בשביל הקדוש ברוך הוא; במובן מסוים, את זה אנחנו עושים בשביל עצמנו, בשביל הנשמה שלנו, בשביל לנשום 'אוויר פסגות' רוחני. השם רוצה שנתפלל ושלמד, אבל בסופו של יום, התוכן של העבודה הזו הוא עניין אישי שלנו עם עצמנו. בלימוד הגמרא והחסידות, ובתפילה טובה - אנחנו בונים את קומת האישיות הרוחנית של עצמנו.

אך ישנם זמנים בהם אנו לא מתמקדים בעצמנו, אלא ברצון השם. אלו הם הזמנים שאותם אנחנו מקדישים לפעולה "החוצה", להעצים ולהאיר את הסביבה שלנו. ודווקא בזמנים הללו, אנחנו נחשבים 'פועלים' שעובדים בשביל הקדוש ברוך הוא. כי כאן מעיינינו לא נתונים לטיפוח האישיות העצמית שלנו, אלא רק לצאת ולעשות תיקון בעולם, בשליחות הקדוש ברוך הוא. בדיוק כמו יעקב בבית לבן, שלא עסק בהתעלות אישית, אלא בביצוע השליחות שהוטלה על כתפיו בבית לבן.

וכאן באה האמירה של יעקב אבינו על כך ש"בכל כוחי עבדתי", ומלמדת אותנו את ההוראה החשובה באשר לדרך שבה אנחנו צריכים לעשות את אותה 'עבודה' של עשיית הדירה להשם

לעשות אותה היא בבחינת 'לצאת ידי חובה'. נביא לעבודה זוג תפילין, שיהיה עבור מי שרוצה להניח - אבל לא נשכ עם עצמנו לתכנן איך לשכנע את מי, וכיצד להפשיל שרוולים ולקיים את המצווה. נהיה מוכנים לעזור לסחוב דברים בשביל פעילות חגים לילדים - אבל את כישרון הדרמה והכריזמה שלנו נשאיר בצד להזדמנויות אחרות.

אבל יעקב אבינו מלמד אותנו שלא כך יעקב עשה את שליחותו בחרן, הרחוקה מארץ הקודש ומבית אביו - והוא עשה אותה "בכל כוחו". הוא לא ראה בזה משהו צדדי או משימה הכרחית ותו לא. הוא עבד את השם בבית לבן ובשדות המרעה בכל כולו.

כך גם אנחנו. את אותה שליחות קדושה של קידוש החומר והעולם, עלינו לבצע "בכל כוחנו" - עם כל הלב והנשמה. עם השכל שחוננו בו נחשוב על אסטרטגיות ודרכים לכבוש עוד מטרות ולהשיג עוד הישגים ב"מבצעים" ובשליחות; את כל התכונות והכישרונות שלנו נשקיע גם כן בביצוע מושלם של העניין; נעשה זאת בעבודה, בדרך, בבית ובכל מקום, כשאנחנו בתוך העניין עד הסוף, מכף רגל ועד ראש.

כשמפנים זמן ומקיימים במשרד שיעור תורה או מחלקים ערכת חג לעובדים סביבנו, כאשר מקדישים זמן ל"מבצע תפילין" או להתנדבות - עלינו לזכור שבשעה זו אנו 'עובדים' של הקדוש ברוך הוא, ועובד מחויב לעבוד "בכל כוחו".

זאת אומרת שעלינו להשקיע בכך את כל החשק והמרץ, את כל הכישרונות והמחשבה. לא לעשות מהשפה ולחוץ, כאילו עושים 'טובה', אלא להבין שזו חובתי לעשות את המקסימום, ולפעול בהתאם.

אנחנו מקיימים שיעור תורה? - נחשוב כיצד אנו הופכים אותו למזמין ונעים, כאילו היה זה אירוע אישי שלנו. אנחנו יוצאים ל"מבצע תפילין" או לחלק נרות שבת קודש? - נחשוב איזה ערך מוסף נוכל להוסיף בו, נחשוב איך נוכל לחזק או לשמר את הקשר עם האנשים שאנו פוגשים, כאילו מדובר ב'עסק' שלנו.

כאשר נעסוק ב"מלאכתו של בעל הבית" שלנו, הלא הוא הקדוש ברוך הוא, בכל כוחנו ומאודנו - אנו מובטחים שנזכה גם בשכר הולם, ו'ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה', ו'יפרוץ האיש מאד מאד", בכל מעשה ידינו!

[ההוראה מכל זה בעבודת האדם:]

יהודי יכול לחשוב, שכאשר הוא נמצא בארבע אמות של תורה ותפילה, אזי עבודתו צריכה להיות קשורה עם כוח השכל, ללמוד תורה בהבנה והשגה, ועם מידותיו, "איזוהי עבודה שבלב? זו תפילה", עבודת התפילה מתוך אהבה ויראה;

אך בשעה שהוא יוצא "חוצה", ועבודתו היא לעשות את העולם דירה לו יתברך, שם נדרש לפעול בעיקר עם כוח המעשה שלו, והעבודה צריכה להיעשות עם כוח ה"קבלת עול" שבנפש.

על כך היא ההוראה, שבעבודה לעשות לו יתברך דירה בתחתונים הוא חייב לעבוד בכל כוחו. לא רק עם הכוחות הנמוכים שלו, אלא אף עם כוחותיו הפנימיים - כוח שכלו, מידותיו; ועד לכוחות המקיפים, הרצון והתענוג שלו.

ניתן לסבור שזהו עניין של הידור מצווה, שכן לשם עשיית הדירה נוגע בעיקר רק כוח המעשה - ועל כך ישנה ההוראה, אשר זהו חיוב גמור, שבלעדיו נחשב הדבר לגזל וביטול מלאכתו של בעל הבית.

אצל יהודי צריך להיות נרגש בכל כולו שכל עניינו הוא למלא את שליחותו של הקדוש ברוך הוא לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, ובתור פועל הרי גופו קנוי לבעל הבית, זה הקדוש ברוך הוא - וממילא עושה הוא את מלאכתו של בעל הבית בכל כוחו.

ובכל זאת, גם אחרי שקיבלנו והבנו שהשליחות והעבודה בשביל הקדוש ברוך הוא היא דווקא "בחוף", בתיקון העולם והסביבה החיצונית שלנו ובקידוש הגשמיות - עדיין, יש דרכים שונות כיצד לבצע את העבודה.

יהיו מי שיאמרו ויחשבו שעם כל הכבוד לתפקיד הזה של השליחות 'בחוף', הדרך הנכונה

גלידה של שבת

קבוצת נערות שלא ניהלו אורח חיים דתי הגיעו פעם להתארח אצל משפחה חב"דית בשבת, כדי ללמוד על חייהם של יהודים חרדים.

לקראת סוף סעודת השבת, בעלת הבית הגישה גלידה לקינוח. האורחות פערו את פיהן בתדהמה, ולאחר שסיימו לאכול את הגלידה אחת מהן העזה להביע את תמיהתן המשותפת: "לפי מה שלמדנו, יהודים דתיים אינם אוכלים בשר וחלב באותה סעודה..."

בני הבית צחקו, והמארחת הסבירה שהגלידה היא צמחית, שהוכנה בבית בדיוק בשביל המטרה הזו. "למעשה, התמיהה שלך היא מחמאה בעבורי. מתברר שהגלידה הצמחונית

שלי זהה בטעם ובמרקם לגלידה חלבית".

לאחר השבת, הנערות כתבו למשפחה מכתב תודה בו הן סיפרו כמה הן נהנו להכיר את היהדות. בשולי הדברים, הן ביקשו את המתכון לגלידה הביתית.

המארחת מצידה, כתבה לרבי על אירוח הנערות, ציינה גם את האפיזודה המשעשעת שאירעה בסוף הסעודה. היא צירפה למכתבה גם את המכתב שהגיע בעקבות השבת מאת הנערות האורחות.

"כדאי מאד", השיב הרבי, "שתשלחי להן את המתכון של הגלידה. זו יכולה להיות עילה מצוינת לשמור על המשך הקשר, וכך השפעת השבת המשותפת תימשך גם הלאה".

ב"ה

עמדת 'מבצע תפילין' למשרדים ועסקים

הזמינו את עמדת 'מבצע תפילין' המעוצבת, ותוכלו להקים אצלכם עמדת הנחת תפילין יפה ובולטת.

פינת תפילין

לפרטים כנסו לאתר חב"ד ישראל

chabadisrael.co.il

חב"ד ישראל << הכתובת שלך לכל עניין יהודי

שולחן שבת חסידי

התוועדות משפחתית
לשולחן שבת

על הכתפיים שלנו

**איך הציע הרבי להתמודד עם תכונת העצלות?
ומה למד הרבי מהנהגת אנשי הצוות בחללית? –
המשמעות והבשורה הגדולה שבמאמר "והנה ה'
ניצב עליו"**

מתנות מהמלך

במקור הינו באנגלית):
"אחת הדרכים היעילות להתגבר על הקושי
הזה, היא על ידי חשיבה מעמיקה על העובדה
שה' נמצא בכל מקום ובכל זמן.

הנקודה שצריך לזכור היא: הואיל והקב"ה
נותן לאדם את המתנה הנפלאה של הזמן, ויכולת
שכלית וכו', אסור לאדם לבזבז את המתנות
הנפלאות הללו שניתנות מה'.

באופן של המחשה: נניח שמלך דגול ורב הוד
נתן לך מתנה באופן אישי ובסבר פנים יפות, והוא
עומד מולך ומסתכל מה תעשה בה; איך זה ייראה
אם תשליך אותה בזלזול מוחלט, ותצא לטיול או
תתעסק בבילוי אחר כלשהו?!"

אחד משנים עשר הפסוקים ומאמרי חז"ל
שבחר הרבי במיוחד עבור ילדי ישראל, הוא
הציטוט מספר התניא (פרק מא): "והנה ה' ניצב
עליו ומלוא כל הארץ כבודו, ומביט עליו ובוחר
כליות ולב אם עובדו כראוי".

בהדרכה שזכינו לקבל מהרבי, הן באמצעות
עדויות של חסידים ממה שאמר להם הרבי
בעת ה'יחידות', והן במכתבים ובמענות קודש,
תופס מאמר זה מקום מרכזי ביותר. הרבי ראה
בהתבוננות בתוכן של "והנה ה' ניצב", פתרון
לאתגרים רבים ומגוונים שישנם בעבודת ה'.

במכתב מחודש טבת תשכ"ו, לאדם שביקש
עצה איך להתגבר על מידת העצלות, מעביר הרבי
את המסר באופן בהיר ובשפה פשוטה (המכתב

המלך ניצב ושומר

אך בהתבוננות נוספת, יש כאן בעיקר בשורה
גדולה, שאף מביאה לשמחה גדולה: זכינו שהמלך
נמצא תמיד איתנו! יהודי רק פותח את העיניים
בבוקר, וכבר נמצא לידו הקב"ה שממתין לקומו!
וכי יש משהו יותר משמח מכך?!

הידיעה שהמלך נמצא על ידינו גם מעודדת
מאוד, ומביאה תחושה של רוגע וביטחון. ובלשונו
של הרבי במכתב ליהודי שחשש מהצקות של
שכניו: "ומה יעשה לו אדם, כשבורא העולם ניצב
עליו ומגן עליו!"

התובנה הראשונה שעולה במחשבתנו כאשר
מתבוננים בתוכן של "והנה ה' ניצב עליו", היא
כמובן העובדה שעלינו לנהל את חיינו באופן
מוקפד, מתוך יראת ה'. נדרשת מאיתנו מודעות
תמידית שאנו עומדים מול המלך, שמביט עלינו
ובוחר ובודק את מעשינו ואת מחשבותינו.

יהיה מי שיאמר, שיש בכך 'עול כבד'. אין רגע
שהמלך לא מסתכל עלינו... ואכן, דורשים מאיתנו
'קבלת עול מלכות שמיים', שתהיה ניכרת בכל
מעשינו, באופן תמידי.

כמו יעקב אבינו

כדי להעביר את התוכן שה' עומד עליו ומשגיח
עלינו, בחר אדמו"ר הזקן להשתמש בלשון הפסוק
"והנה ה' ניצב עליו", שנאמר בפרשת השבוע
בנוגע ליעקב אבינו.

הציטוט "והנה ה' ניצב עליו" הוא מספר התניא,
כאמור. כפי הידוע, אדמו"ר הזקן דייק מאוד
בלשונו בכתבית הספר, וכל מילה ואות בו היא
מדויקת בתכלית.

מכך שאדמו"ר הזקן בחר לצטט את אותו לשון שנאמר לגבי יעקב, ולהחיל אותו על כל אחד ואחת מאיתנו, ניתן להבין כי את אותה המשמעות ניתן לייחס גם אלינו! גם אנחנו "מקיימים" ומעמידים, כביכול, את הקב"ה ש"ניצב עלינו", כפי שמיד נבין מה זה אומר.

ובכך ישנה בשורה גדולה נוספת עבורנו: לגבי יעקב אבינו אומרים חז"ל במדרש, שהלשון "ניצב" מלמדת, שהקב"ה כביכול ניצב ועומד "על" - בזכותו ובכוחו - של יעקב אבינו: "הצדיקים - אלוקיהם מתקיימים עליהם, שנאמר 'והנה ה' ניצב עליו'".

כל העולמות – עלינו!

נברא, ובא על ידי כך לשלימותו. ואפילו העולמות הרוחניים העצומים, וכל המלאכים הנעלים שבהם, מקבלים כוח וחיות רק בזכות המעשים שלנו, שהם אלו שמצדיקים את הקיום של כל מערכת העולמות.

זהו הפירוש ב"והנה ה' ניצב עליו". כל המציאות האלוקית של העולמות הרוחניים, "ניצבת" עלינו, מתקיימת בזכותנו!

זו בשורה ענקית, שאם רק נחשוב עליה מעט, נגלה עד כמה אנו ומעשינו חשובים ומשמעותיים. קיום המצווה, שנראית לנו מעשה קטן וזניח, הוא מה שמקיים ומעמיד את כל העולמות!

כאשר אנו מקיימים מצוות ומנהלים את חיינו בהתאם לרצון ה', אנו מביאים תועלת לא רק עבור עצמנו, אלא עבור העולם כולו.

הקב"ה ברא את העולם כולו, ואף את כל העולמות הרוחניים, כדי שבסופו של דבר נבוא אנחנו, ונלמד תורה ונקיים מצוות כאן בעולם. אנחנו נקודת הקצה, כל המציאות הגשמית והרוחנית שסביבנו, היא רק כדי לאפשר את הקיום שלנו, ואת קיום המצוות על ידינו.

כיוון שכך, ברגע שאנחנו מתנהלים בהתאם לרצון ה', זוהי פעולה בעלת השפעה כלל עולמית. העולם כולו מממש את התכלית שלשמה הוא

המצוות והחללית

סיפר השליח הרב זלמן פונזר:

בשבת פרשת ויגש תשכ"ט הייתה אמורה להתקיים בחצרות קודשנו 'פגישה' (תכנית מיוחדת לסטודנטים יהודים).

ימים אחדים לפני כן התקשרו מערוץ רדיו מפורסם, והציעו שניים מהמרצים ב'פגישה' יבואו להשתתף ביום חמישי בלילה בתוכנית פופולרית של שיחות עם מאזינים, ויענו לשאלות בענייני יהדות. מטעם מארגני ה'פגישה' הוחלט שהשניים יהיו הפרופסור ועלוול גרין ואנוכי.

במהלך התוכנית שאל המראיין, שהיה יהודי בעצמו: 'מדוע התורה מתערבת בחיי הפרט? אדם עשה משהו פועט, אכל משהו לא כשר לדוגמא, מדוע זה מצדיק עונש כה חמור של מלקות?!'

הייתי צריך 'לשלוף' תשובה באותו רגע, ועניתי שזה בעיקר נועד לחיזוק ההרתעה. כי ענישה בפועל ב'מלקות' היא דבר נדיר ביותר, כיוון שנדרש לשם כך לעמוד בתנאים רבים וסבוכים, כמו התראה ועדות וכו'.

להפתעתי הרבה, בהתוועדות השבת הקרובה, הרבי התייחס לתשובה שעניתי... הרבי אמר שזו לא תשובה מדויקת והציע תשובה אחרת, באמצעות שימוש במשל אקטואלי:

הנושא 'הבוער' באותה עת, היה שיגור החללית הראשונה לירח. הרבי פירט כיצד אנשי הצוות שנמצאים על החללית מקבלים פקודות מצוות הקרקע, איזה פעולות עליהם לבצע ומתי, ועד שאפילו 'מתערבים להם בצלחת' ואומרים להם מה לאכול ומתי...

למרות שאיש הצוות שעל החללית אינו מודע מהי הסיבה להנחיות, הוא מקיים אותם בדקדוק רב. הוא יודע כי שינוי מההנחיות יכול להוביל לכישלון ביצוע המשימה כולה. המעשה נראה לו אמנם קטן וחסר ערך, אך הוא שומר עליו בקפדנות, כי הוא יודע היטב שכל מאות המיליארדים שהושקעו בשיגור החללית יכולים לרדת לטמיון בגלל זה!

סיים הרבי ואמר: כשמדובר על מעשיו של יהודי, זה לא הפסד של מאות מיליארדים, זהו הפסד גדול יותר שלא בערך. על מעשיו של יהודי 'עומדים' כל העולמות. ואם חלילה הוא בוחר לאכול מאכל לא כשר, הוא מביא 'חורבן' לכל העולמות כולם! וכי לא מוצדק עונש 'מלקות' על מעשה כזה?!

(מבוסס על שיחת שבת פרשת נח תשכ"ה)

ה"קרב" והקירוב // מאמר "פדה בשלום" – י"ט כסלו תשי"ב

איך יכול להיווצר מצב שיהודי יעבוד את ה' אך נפש הבהמית שלו תישאר בגסותה? על מה רומז מאמר חז"ל "המתפלל צריך שיהיו עיניו למטה"? וכיצד משיגים הכרעה ברורה בקרב מול הנפש הבהמית? – "פדה בשלום נפשי מקרב לי"

— א —

ה"קרב" בין הנפש האלוקית והנפש הבהמית

פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי¹.
וּלְהִבִּין זֶה, יֵשׁ לְהַקְדִּים תַּחֲלָה מַה שְּׁכַתְּבָה רַבְּנוּ הַזְּקֵן בְּסִפְרֵי הַתִּנְיָא² דְּלָכֵל אִישׁ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ שְׁתֵּי נַשְׁמוֹת, שְׁתֵּי נַפְשׁוֹת, נֶפֶשׁ אַחַת הִיא הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית, וְהַנֶּפֶשׁ הַשְּׂנִית בְּיִשְׂרָאֵל הִיא חֵלֶק אֱלֹקָה מִמַּעַל מִמֶּשֶׁת׃

וּמִבָּאֵר שׁו"ס³, שֶׁהַגּוֹף נִקְרָא "עִיר קֶטְנָה"⁴. וְכֵמוֹ שְׁנֵי מַלְכִים נִלְחָמִים עַל עִיר אַחַת, שְׂכָל אֶחָד רוֹצֵה לְכַבֵּשׁהּ וְלִמְלֹךְ עָלֶיהָ, כִּף שְׁתֵּי הַנֶּפֶשׁוֹת, הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית וְהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית, נִלְחָמוֹת זֹו עִם זֹו עַל הַגּוֹף, שְׂכָל אַחַת מֵהֶן רוֹצֵה לְמַשׁוֹל וְלִשְׁלֹט עַל הַגּוֹף.

וְזֶהוּ כְּלֻמָּה תַּכְלִית יְרִידַת הַנֶּשְׁמָה לְמַטָּה, כִּי־דוֹעֵה⁵ שֶׁהַנֶּשְׁמָה עֲצָמָה אֵינָה צְרִיכָה תַקּוּן וְלֹא יְרֵדָה לְמַטָּה אֶלָּא לְתַקֵּן אֶת הַגּוֹף וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית וְחֻלְקוֹ בְּעוֹלָם.

וְעֲבוּדָה זֹו הִיא בְּדֶרֶךְ מִלְחָמָה ו"קרב", כִּי הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית וְהַחֵלֶק בְּעוֹלָם מִנְּגֻדִים לְנֶפֶשׁ הָאֱלֹקִית, וְהַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית צְרִיכָה לְהִלָּחֵם בָּהֶם.

— ב —

צריך לעבוד באופן של "קרב" – התקרבות ו'התלבשות'

וְהִנֵּה עָקֵר עֲבוּדָה זֹו הוּא בְּאִפְסוֹ ד"קרב", הִינּוּ **קרב** מְלִשׁוֹן **קרויב**⁶.

דְּהִנֵּה אֶפְשָׁר שְׁעֲבוּדַת הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית תִּהְיֶה בְּאִפְסוֹ שְׂאִין לָהּ שְׂיָכוּת וְקִשָׁר כָּלֵל עִם הַגּוֹף וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית.

וּבִפְרָט כְּאֶשֶׁר מִתְּלַבֶּשֶׁת נִשְׁמַת אָדָם גְּבוּהָ לְאִין קִץ בְּגוֹף שֶׁהוּא נְבוֹה וְשִׁפְלִי, שְׂאִי הָרִי מִחַמַּת רְחוּק הָעֵרֶךְ שְׂבִין רוּחָנִיּוֹת וּמַעֲלַת הַנֶּשְׁמָה - וְגִשְׁמִיּוֹת וְחוּמְרִיּוֹת הַגּוֹף, הָרִי הַנֶּשְׁמָה עוֹבְדַת עֲבוּדַתָּה בְּאִפְסוֹ שְׂאִין לָהּ שְׂיָכוּת כָּלֵל אֶל הַגּוֹף.

דְּהִינּוּ שֶׁהַנֶּשְׁמָה שְׂקוּעָה בַּהֲשָׁגוֹת אֱלֹקוֹת, עַל דְּרָךְ שְׂהִיָּה לִפְנֵי יְרִידַתָּה לְמַטָּה, אֲבָל אִין לָזֶה שׁוּם שְׂיָכוּת אֶל הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית.

וְלָכֵן נִשְׂאָר הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית בְּמַעֲמָדוֹ וּבְמַצְבּוֹ.

דְּכְאֶשֶׁר הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית הִיא בְּגִלּוּי וּבְתַקָּף, אִין נְרַגְשִׁים כָּלֵל הַגּוֹף וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית וְכָל שְׂכָן שְׂאָר כָּל עֲנִיָּוִים. אֲבָל כְּאֶשֶׁר אִין הוּא עוֹסֵק בַּהֲשָׁגוֹת אֱלֹקוֹת, הָרִי מְכִיּוֹן שְׂלֹא פֻּעַל בְּרוּר וְזָכוּךְ בְּגוֹף וּבְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית, אֶפְשָׁר שְׂיָהִי נוֹפֵל מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה.

וּתַכְלִית הַפְּנוּהָ הִיא שֶׁהַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית תִּתְּלַבֵּשׁ בְּנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית וּבְגוֹף בְּדֶרֶךְ **קרויב** וְקִשׁוּר.

דְּאִף שְׂיֵשׁ רְחוּק הָעֵרֶךְ בְּיוֹתֵר בֵּין הַנֶּשְׁמָה וְהַגּוֹף, מְכָל מְקוֹם, מְזֶה גּוֹפָא שְׂנַשְׁמָה זֹו נִתְּלַבֶּשֶׁהּ בְּגוֹף זֶה, בְּהִכָּרַח שְׂיֵשׁ שְׂיָכוּת בֵּינֵיהֶם וְהַנֶּשְׁמָה יְכוּלָה לְבַרֵּר גּוֹף זֶה -

דְּזֶהוּ מַה שְּׂכַתּוּב⁷ "הֲלוֹא אַח עֲשׂוֹ לְיַעֲקֹב", שְׂיֵשׁ עֵרֶךְ וְאֶחָוָה בֵּין הַמְּבָרֵךְ (יַעֲקֹב) וְהַמְתְּבָרֵךְ (עֲשׂוֹ), וּלְפִי שֶׁהִיא שְׂיָחִנָּא⁸ [= לְפִי כַח הַגְּמֵל - כִּךְ הַמֶּשָׂא שְׂיִטְעֵן עָלָיו], שְׂנַתָּן כַּח לְנֶשְׁמָה לְבַרֵּר גַּם גּוֹף זֶה שֶׁהוּא בְּתַכְלִית הַרְחוּק מִמְּנָה.

וְזֶהוּ עֲנִין הַקְּרִיב, שְׁעֲבוּדַת הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית נִקְרָאת בְּשֵׁם קְרִיב, שְׂאִין זֶה רַק מִשׁוּם שֶׁהוּא עֲנִין

1. תהלים נה, יט.
2. ספ"א ורפ"ב.
3. פרק ט.
4. נדרים לב, ב.
5. תניא פל"ו.
6. שערי תשובה ח"א מט, א, נו, א.

7. מלאכי א, ב.
8. כתובות סז, א.

דְּמַלְחָמָה (כַּנְזָכָר לְעִיל), אֲלָא גַם קָרַב לְשׁוֹן קְרוּב, שְׁצָרִיָּה לְהִיּוֹת הַהֶתְלַבְּשׁוֹת וְהַקְרוּב שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֵקִית אֶל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית וְהַגּוֹף.

בשעת התפילה צריך שיהיו "עיניו למטה" – בנפש הבהמית

וְזֶהוּ גַם מֵה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵנוּ וְזָכְרוֹנָם לְבָרְכָהּ⁹ "הַמֵּתַפְלֵל צָרִיךְ שִׁיְהִי עֵינָיו לְמִטָּה וְלְבו לְמַעְלָה" - הֵינּוּ, שְׂאִינוּ מִסְפִּיק זֶה שֶׁ"לְבו לְמַעְלָה", אֲלָא צָרִיךְ שִׁיְהִי "עֵינָיו לְמִטָּה", שְׁיִמְשִׁיךְ אֶת עֵינָיו הַתַּפְלָה וְהַהֶתְקַשְּׁרוֹת בְּאֱלֻקוֹת (לְבו לְמַעְלָה) אֶל הַמִּטָּה, הַגּוֹף וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית,

וְלָכֵן, גַּם לְאֲחֵרֵי הַתַּפְלָה, כְּשֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכָיו, יִהְיֶה "בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ"¹⁰, שְׁיִמְשִׁיךְ גַּם בְּ"דְרָכָיו" אֶת הַהֶתְקַשְּׁרוֹת בְּאֱלֻקוֹת שֶׁבְּשַׁעַת הַתַּפְלָה.

דְּאֵלוּלֵי זֹאת אֶפְשָׁר שִׁיפּוֹל לְמִטָּה מִטָּה, כַּנְזָכָר לְעִיל, וְלָכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַהֶתְקַשְּׁרוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֵקִית עִם הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית וְהַגּוֹף.

וְעֵינָיו בְּעִבּוּדָה כְּפִשׁוּטָה הִיא, דְּזֶהוּ מֵה שֶׁכְּתוּב¹¹ "דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ וְעִבְדֵהוּ בְּלֵב שְׁלֵם", שְׂאִינוּ מִסְפִּיק עֵינָיו "דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ", הַיְדִיעָה וְהַשְׂגָּה בְּאֱלֻקוֹת, אֲלָא צָרִיךְ לְהִיּוֹת "וְעִבְדֵהוּ בְּלֵב שְׁלֵם" - שֶׁכָּל הַעֲנִינִים שֶׁמַּגִּיעִים אֵלֵיהֶם בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת וּבְאֵהֶבָה וְיִרְאָה, יִמְשִׁיכֶם גַּם בְּאֶפֶן שִׁיתְקַבְּלוּ גַם בְּשֶׁכָּל אֲנוּשֵׁי, שְׁעַל יְדֵי זֶה יִגִיעַ הַעֲנִינָן גַּם אֶל הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית.

שְׁזֶה מוֹרָה עַל הַקְרוּב וְהַהֶתְלַבְּשׁוֹת בְּנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית, שֶׁהַשְׁגָּתוֹ בְּאֱלֻקוֹת וְהַאֵהֶבָה וְיִרְאָה שְׁלוֹ פּוֹעֵלִים בְּרוּר הַגּוֹף וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית, וּבְמִילָא גַם בְּחֻלְקוֹ בְּעוֹלָם.

— ג —

ב"מלחמה" יש נתינת מקום לשני הצדדים

אֲמָנָם, עִבּוּדָה זֹו עֲצָמָה שֶׁל הַקָּרַב עִם הַגּוֹף וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית, אֶפְשָׁר שֶׁתִּהְיֶה בְּכֻלּוֹת בְּשִׁנֵּי אוֹפְנִים: **בְּדָרְךָ מַלְחָמָה** או **בְּדָרְךָ מְנוּחָה**.

דְּפֶאֶשֶׁר סֵדֵר הַעִבּוּדָה הוּא עַל פִּי מְדִידָה וְהַגְבָּלָה, וְעַל פִּי טַעַם וְדַעַת דְּשִׁכְלָה, אֲזִי עִבּוּדָה זֹו הִיא **בְּדָרְךָ מַלְחָמָה**.

כִּי מִכֵּיּוֹן שֶׁדָּרְךָ עִבּוּדָתוֹ בְּכָרוּר הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית

הִיא עַל יְדֵי שְׁנֻכְנָס בְּעֵינָיִם שֶׁל שְׁקָלָא וְטָרִיא]- מִשָּׂא וּמִתָּן] לְהַסְבִּיר לְשִׁכְלָה דְּנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית אִיךְ שֶׁאֱלֻקוֹת הוּא דְּבָר טוֹב, וְאִיךְ שֶׁאֱלֻקוֹת הוּא טוֹב לְפָנָיו - הֵרִי כֶּף הוּא טַבַּע הַשִּׁכְלָה, שְׁיֵשׁ בּוֹ נְטִיּוֹת הֵן לְקוֹ אֶחָד וְהֵן לְמִשְׁנָה, וּבְמִילָא הֵרִי זֶה נוֹתֵן מְקוֹם לְטַעֲנוֹת שֶׁל הַצַּד שֶׁכָּנָגְדָה.

וּכְדֵי לְבַטֵּל טַעֲנוֹת הַצַּד שֶׁכָּנָגְדָה צָרִיךְ הָאָדָם לְהַכְנִס בְּמַלְחָמָה, שְׁיִנְצָחוּ טַעֲנוֹתָיו אֶת טַעֲנוֹת הַצַּד שֶׁכָּנָגְדָה - דְּמַכִּיּוֹן שֶׁדָּרְךָ עִבּוּדָתוֹ הִיא בְּאֶפֶן שְׁנוֹתֵן מְקוֹם לְצַד שֶׁכָּנָגְדָה שִׁגְמוֹ הוּא יוֹכֵל לְהַצִּיעַ אֶת טַעֲנוֹתָיו, הֵרִי "זֶה וְזֶה שׁוֹפְטֵן"¹², שְׁזֶה אוֹמֵר דַּעְתּוֹ וְזֶה אוֹמֵר דַּעְתּוֹ.

וְעוֹד זֹאת, דְּאֶפְלוּ כְּאֶשֶׁר הוּא מְנַצְחוֹ, הֵרִי אֶפְשָׁר שְׂאִין זֶה אֲלָא לְפִי שְׁעָה, וְלֹאֲחֵר זְמַן אֶפְשָׁר שִׁיתַּהַפֵּךְ הַדְּבָר - דְּמַכִּיּוֹן שֶׁהִיָּה זְמַן שֶׁהִיָּתָה לְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית תְּפִיסָה וְאֲחִיצָה עַל יְדֵי שֶׁהַצִּיעַ אֶת טַעֲנוֹתָיו, הֵרִי גַם לְאֲחֵר שֶׁנִּצְחוֹ אֶפְשָׁר שֶׁלְּאֲחֵר זְמַן יִהְיֶה חוֹזֵר וְנִעוֹר וְיִתְחַיֵּל אֶת כָּל הַעֲנִינָן מִתְחַלְתּוֹ.

בבירור בדרך של "שלום" ומנוחה, אין נתינת מקום למנגד

וְאֶפֶן הַעִבּוּדָה הַבְּרוּר הוּא שֶׁהַבְּרוּר הוּא **בְּדָרְךָ מְנוּחָה**.

וּפְרוּשׁ הַדְּבָרִים, שְׁעַל יְדֵי שֶׁהוּא עוֹבֵד עִבּוּדָתוֹ בְּקוֹ דַּעְשָׁה טוֹב, וּבְרַבּוּי אוֹר, וְאִינוּ נוֹתֵן מְקוֹם כָּלֵל לְמַצִּיאוֹת הָרַע, הֵינּוּ, שֶׁכָּל מַצִּיאוֹת הַקְּלֻפּוֹת וְהַסְטֵרָא אֲחֵרָא אֵין לָהֶם תְּפִיסַת מְקוֹם אֲצִלוֹ, הֵרִי אֲזִי הַבְּרוּר הוּא בְּדָרְךָ מְנוּחָה.

כִּי אֵין הַכְּנָנָה (כַּנְזָכָר לְעִיל) שֶׁהוּא מְפָשֵׁט לְגַמְרֵי מַעֲנִינֵי הַחוּל וְאִינוּ עוֹסֵק אֲלָא בְּדְבָרִים רִוְחָנִיִּים, אֲלָא שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּמַצֵּב דְּ"קָרַב" לְשׁוֹן קְרוּב, שֶׁהוּא קָשׁוּר עִם הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית - אֲלָא שֶׁאֶפֶן עִבּוּדָתוֹ עִמָּהֶם הוּא שְׂאִינוּ נִכְנָס בְּטַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת **עַל פִּי טַעַם וְדַעַת**, בְּאֶפֶן שִׁגְמוֹ הֵם יְכוּלִים לְהַצִּיעַ טַעֲנוֹתֵיהֶם, כַּנְזָכָר לְעִיל, אֲלָא הוּא הוֹלֵךְ בְּתַקִּיפוֹת, וּבְתַקִּיף הַרְצוֹן וְהַעֲנָנָה, שְׂאִי אֶפְשָׁר בְּעֵינָן אֲחֵר.

וְכֵיּוֹן שֶׁכֵּן, הֵרִי הַמְּנַגֵּד אִינוּ תּוֹפֵס מְקוֹם כָּלֵל וּמִתְבַּטֵּל מֵאֲלֵיוֹ.

וְכֹאֲשֶׁר הָאָדָם פּוֹעֵל עֵינָיו זֶה בְּעוֹלָם קִטְוֵן שְׁלוֹ, הֵרִי זֶה פּוֹעֵל גַּם בְּחֻלְקוֹ בְּעוֹלָם, שֶׁמִּתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי הַמְּנַגֵּד.

וְכֹאֲשֶׁר בְּטוֹל הַאוֹיֵב הוּא בְּאֶפֶן כִּזֶּה שֶׁהַאוֹיֵב

9. יבמות קה, ב.

10. משלי ג, י.

11. דברי הימים א כח, ט.

12. ברכות סא, ב. וראה תניא פ"ג.

מבוסס על הספר 'עת לדעת', בהוצאת צעירי אגודת חב"ד מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה מוקדש לעילוי נשמתו

ט כסלו

תקל"ד

נולד אדמו"ר האמצעי - לאביו, אדמו"ר הזקן, ולאימו הרבנית סטערנא.

אדמו"ר הזקן התחתן בשנת תק"כ, ונולדו לו רק בנות. אדמו"ר הזקן ביקש ממורו ורבו המגיד ממזריטש ברכה שייולד לו בן זכר, והמגיד השיב לו: "בתהלים נאמר 'במה יזכה נער - את ארחו'. על ידי הכנסת אורחים זוכים לבן זכר".

לפני הסתלקותו של המגיד, בי"ט כסלו תקל"ג, קרא לאדמו"ר הזקן ואמר לו: "בן ייולד לך, ותקרא אותו בשמי". כעבור שנה נולד אדמו"ר האמצעי, ואדמו"ר הזקן אכן קרא לו בשמו של רבו המגיד: דובער.

תקמ"ז

נערכה חגיגת בר המצווה של אדמו"ר האמצעי. אדמו"ר הזקן היה בשמחה גדולה ואמר דרושי חסידות.

בבית הכנסת הגדול הודלקו נרות רבים, וברחבת החצר הקימו מבנה נוסף עבור האורחים הרבים.

תקנ"ד

אדמו"ר הזקן אמר מאמר חסידות שתוכנו היה חלק מפרק נג של ספר התניא. למוחרת אמר אדמו"ר הזקן מאמר חסידות נוסף, שהיווה השלמה לפרק נג בתניא - ובכך סיים בפעם השנייה לומר את כל דברי החסידות שאחר כך הודפסו בספר התניא, אחרי שעשה זאת כבר כארבע שנים קודם לכן.

תקפ"ז

בשבת קודש בשעת מנחה, התבשר אדמו"ר האמצעי על שחרורו מהמאסר. באותה עת עמד אדמו"ר האמצעי ואמר חסידות על המילים "אתה אחד", ובאמצע דבריו הפסיק ואמר: "שא, פנו מקום! אבא [אדמו"ר הזקן] כאן!".

תקפ"ח

הסתלקות אדמו"ר האמצעי, בדיוק ביום שבו מלאו לו חמישים וארבע שנים. כשהתפרסמה "גזירת הקנטוניסטים", שלקחה

את הצעירים היהודים לגיוס כפוי לצבא הצאר, יצא אדמו"ר האמצעי למסע לבקר את ציון קברו של אדמו"ר הזקן בהאדיטש, ובמהלך נסיעתו חזרה לליובאוויטש חלה.

בלילה שלפני הסתלקותו ביקש אדמו"ר האמצעי שילבישו אותו בבגדים לבנים, והתחיל לומר דברי חסידות על הפסוק "אחרי השם תלכו". לפני עלות השחר סיים את דבריו, במילים: "כי עמך מקור חיים מחיי החיים", ויצאה נשמתו. נטמן בבית העלמין שבניעז'ין הסמוכה, שם בנו אוהל ולידו בית כנסת.

אדמו"ר האמצעי רמז לחסידים על הסתלקותו, כשחזר ואמר שהוא ירא מהגזירות של שנת תקפ"ח. ובכך, יום גאולתו הראשון מהמאסר, שהיה אמור להיות יום חג ומועד, נהפך ליום אבל כבד לחסידים ולכלל ישראל.

תש"ד

נפטר הרב הגאון החסיד ר' שמואל שניאורסון, דודו של הרבי משני הצדדים - הוא היה אחיו של הרב הגאון המקובל רבי לוי יצחק, אביו של הרבי; ואשתו הייתה הרבנית מרים גיטל, אחותה הצעירה של הרבנית חנה, אימו של הרבי.

רבי שמואל היה בעל כישרונות נדירים, חדשן ובקי בקבלה ובחסידות. כיהן כרב בניקולייב, ונהרג על קידוש השם בידי הנאצים. נטמן בעיר צ'ורזוב בקירגיזסטן.

י כסלו

תקפ"ז

אדמו"ר האמצעי נגאל ממאסרו בוויטבסק, ויום זה נקבע בין חסידי חב"ד ליום חג.

תר"כ

הרבנית רבקה, אשת אדמו"ר מהר"ש, ראתה בחלומה את אימה הרבנית שרה ואת סבה אדמו"ר האמצעי. הרבנית שרה אמרה לה: "את ובעלך תכתבו ספר תורה", ואדמו"ר האמצעי אמר: "ויהיה לכם בן טוב, ונא לא לשכוח על שמי". החלום חזר על עצמו שוב בליל י"ט כסלו.

בעקבות זאת הורה אדמו"ר הצמח צדק לאדמו"ר

יד כסלו

תרפ"ט

יום חתונת הרבי עם הרבנית חיה מושקא, בת אדמו"ר הריי"צ.

החתונה נערכה בחצר ישיבת תומכי תמימים בוורשה שבפולין, מה שעורר שמחה אדירה והתרגשות גדולה בין יהודי פולין בכלל ובין אנ"ש והתמימים בפרט.

הוריו של הרבי לא היו יכולים לצאת מברית המועצות ולא השתתפו בחתונה, והשושבינים של הרבי היו הרב החסיד ר' משה הורנשטיין - חתנו של אדמו"ר מהר"ש, ואשתו הרבנית חיה מושקא. אדמו"ר הריי"צ סידר את הקידושין, וגם אמר את שבע הברכות בחופה. בקריאת הכתובה כווד האדמו"ר מראדזין. העדים היו הגאון החסיד ר' דובער משה שמוטקין, מנכבדי חסידי חב"ד בוורשה שהיה עוד מחסידי אדמו"ר מהר"ש, והגאון החסיד ר' מנחם מענדל קופרשטוק, מרבני חב"ד בליטא ולימים רב עדת החסידים בחיפה.

בחופה השתתפו למעלה מחמשת אלפים איש. המוזמנים נטלו את ידיהם לאחר חצות הלילה, סעודת החתונה נמשכה עד אור הבוקר ורק אז התפזרו המשתתפים לבתיהם.

יומיים אחר כך, עזבו אדמו"ר הריי"צ ומשפחתו את וורשה וחזרו לריגה, שם נערכו התועודות לרגל ה"שבע ברכות", בשבת וביום ראשון.

הרבי התבטא על היום הזה שהוא "קישר אותי איתכם - ואתכם איתי".

מהר"ש להתחיל את כתיבת ספר התורה, בחדרו ובחשאי. כתיבת הספר החלה בט"ו בשבט תר"כ, והסתיימה ב"ד חשון תרכ"א - וכעבור חמישה ימים נולד אדמו"ר הרש"ב.

יא כסלו

תרפ"ט

הרבי עולה לתורה בשבת שלפני חתונתו ("אופרופעניש"), במניין של אדמו"ר הריי"צ בריגה שבלטביה.

אחרי התפילה, אדמו"ר הריי"צ התוועד בשמחה גדולה, ואמר את מאמר החסידות "וכל בניך לימודי השם ורב שלום בניך".

למוחרת, הרבי נסע ביחד עם אדמו"ר הריי"צ לוורשה, שם עתידה הייתה להיערך החתונה.

יג כסלו

תשמ"ו

הרבי אמור היה להתייצב בבית המשפט לעדות במשפט הספרים, וחברי כולל האברכים של מזכירות הרבי קבעו את היום ליום תענית ואמירת תהלים. כבר משעה מוקדמת בבוקר, האולם הגדול ב-770 היה מלא באנ"ש ותמימים שאמרו תהלים.

לשמחת החסידים התקבלה הבשורה: בית המשפט הפדרלי של ארצות הברית פסק שהרבי פטור מלהתייצב לעדות בבית המשפט.

התקשרות

עושים מנוי,
ומקבלים מידי
שבוע למייל
מנה חסידיית
גדושה של

chabadisrael.co.il

התקשרות ישראל - הכתובת שלך לכל עניין יהודי

התועודות • שולחן שבת משפחתי חסידי
רעיון ממאמר חסידות • תמונה מספרת

שבת קודש פרשת ויצא

ט כסלו

האמורות ביום זה עצמו, צריך להשלים אותם בימים הבאים.
• בתפילת מנחה לא אומרים "צדקתך"⁶.

יום ראשון

י כסלו

• חג הגאולה של אדמו"ר האמצעי ממאסרו. לא אומרים תחנון, ועורכים התוועדות ברוב עם⁷.

הכנות ל"ט כסלו

- לפני י"ט כסלו, ראש השנה לחסידות, צריכה להיות הכנה בדוגמת ההכנה של ימי הסליחות וחודש אלול לפני ראש השנה⁸.
- יש להכין תכנית מפורטת איך לנצל את יום י"ט כסלו עבור הפצת המעיינות, ובאופן שרישומו יהיה ניכר במשך השבועות והחודשים הבאים⁹.

- בקריאת התורה, את המילה "יששכר" קוראים "ישכר"¹.
- ביום זה, יום ההולדת ויום ההסתלקות של אדמו"ר האמצעי, צריך כל אחד ללמוד מתורתו של אדמו"ר האמצעי², וכן ללמוד לפחות פרק משנה אחד שמתחיל באחת מאותיות שמו הקדוש (דובער)³. כמו כן צריך להוסיף בעבודת התפילה, ולתת צדקה לפעולות או למוסדות העוסקים בעבודתו של אדמו"ר האמצעי ובעבודת רבותינו נשיאינו⁴.
- ביום זה יש לערוך התוועדות של שמחה, שבה יקבלו החלטות טובות בענייני תורה ומצוות⁵.
- אם מאיזו סיבה שתהיה לא עשו את הפעולות

1. ראה תורה שלמה ל, יח. תורת מנחם, ד, עמ' 156. בצל החכמה, עמ' 116-117. 'המעין' תשכ"ז. 'צפונות' גיליון יז.
2. שיחות-קודש תשנ"ב עמ' 382.
3. על פי לקוטי-שיחות, כרך כא, עמ' 296.
4. על פי 'התוועדיות' תשמ"ז ח"ב עמ' 286.
5. על פי הוספות. שם עמ' 292. וראה לקוטי-שיחות, כרך כא, עמ' 276.

6. לוח כולל-חב"ד.
7. לוח כולל חב"ד.
8. ספר-המנהגים עמ' 92.
9. אג"ק חט"ז עמ' קלב.

המקורות מופיעים בפירוט יותר בספר

ביה

"יש לעורר... בענין שהוא צו ודרישת השעה. והצעתו ובקשתו: נוסף על שיעורי התורה שיש לכאוף עד עתה ישתדל גם לייסד שיעור בתורה ללמוד לאחריים, ומה טוב ללמוד לעשרה מישראל, ועד ל'תלמידים הרבה'".

עם 'אתר מבצע תורה' זה אפשרי!

מערכי שיעור עשירים ומונגשים בכל המקצועות:

תנ"ך, גמרא, הלכה וחסידות

אפשרות חיפוש בין כ-500 נושאים ביהדות ובחיים

לפרטים נוספים ולהצטרפות:

mivzatorah.org • 052-575-0350

והנה אנכי עמך ושמתיו בְּכָל אֲשֶׁר-תִּלְךָ
והשבתיו אֶל-הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזֹבְךָ עַד
אֲשֶׁר אִם-עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לְךָ: וְהָא
מִימֵרִי בִסְעָדְךָ וְאֶטְרַנֶּךָ בְּכָל אֶתֶר דֵּי תַהֲוֹ
וְאַתִּיבְנֶךָ לְאַרְעָא הַדָּא אֲרִי לֹא אֶשְׁבַּקְנֶךָ עַד דֵּי
אֶעֱבִיד יַת דְּמַלְלִית לְךָ: 10 וַיִּקֶּץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ
וַיֹּאמֶר אֲכֹן יֵשׁ יְהוָה בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא
יָדַעְתִּי: וַיִּקֶּץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֹן יֵשׁ יְהוָה
בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: וְאַתְּעַר יַעֲקֹב
מִשְׁנָתָה וַאֲמַר בְּקוֹשְׁטָא (אִית) יִקְרָא דִּי שְׂרִי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְאַנָּא לֹא הָוִיתִי יָדַע: 11 וַיִּירָא
וַיֹּאמֶר מִה-נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי
אִם-בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם: וַיִּירָא
וַיֹּאמֶר מִה-נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם-בֵּית
אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם: וְדָחִיל וַאֲמַר מָה
דְּחִילוֹ אַתְרָא הַדִּין לִית דִּין אַתֶּר הַדְּיוֹט אֱלֹהִין
אַתֶּר דְּרַעֲוָא בַּה מִן קָדָם 12 וַדִּין תַּרְע קָבַל שְׂמִיא:
13 וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת-הָאָבֶן אֲשֶׁר-
שָׁם מְרֹאשְׁתּוֹ וַיִּשֶׁם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שֶׁמֶן
עַל-רֹאשָׁהּ: וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת-הָאָבֶן
אֲשֶׁר-שָׁם מְרֹאשְׁתּוֹ וַיִּשֶׁם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שֶׁמֶן
עַל-רֹאשָׁהּ: וְאַקְדִּים יַעֲקֹב בְּצַפְרָא וְנִסְיֵב יַת אַבְנָא
דֵּי שׁוּי אֶסְדוּהִי וְשׁוּי יַתָּה קָמָא וְאַרִיק מִשְׁחָא עַל
רִישָׁהּ: 14 וַיִּקְרָא אֶת-שְׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית-
אֵל וְאוּלָם לֹו שְׁם-הָעִיר לְרֹאשְׁנָה: וַיִּקְרָא
אֶת-שְׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית-אֵל וְאוּלָם לֹו שְׁם-
הָעִיר לְרֹאשְׁנָה: וַיִּקְרָא יַת שְׂמָא דְאַתְרָא הַהוּא
בֵּית אֵל וּבְרָם לֹו שְׂמָא דְקַרְתָּא בְּקַדְמִיתָא:
15 וַיִּדַר יַעֲקֹב נְדָר לֵאמֹר אִם-יְהִיָּה אֱלֹהִים
עִמָּדִי וְשָׁמְרֵנִי בְּדַרְךָ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ
וְנִתְּנָלִי לֶחֶם לֵאכֹל וּבְגָד וּבְגָד: וַיִּדַר יַעֲקֹב
נְדָר לֵאמֹר אִם-יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשָׁמְרֵנִי בְּדַרְךָ
הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וְנִתְּנָלִי לֶחֶם לֵאכֹל וּבְגָד

וַיִּצָא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: וַיִּצָא
יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: וַיִּפֶק יַעֲקֹב מִבְּאֵר
דְּשֶׁבַע וְאֵל לְחָרָן: 16 וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם
כִּי-בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם
מְרֹאשְׁתּוֹ וַיִּשְׁכַּם בְּמָקוֹם הַהוּא: וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם
וַיֵּלֶן שָׁם כִּי-בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם
מְרֹאשְׁתּוֹ וַיִּשְׁכַּם בְּמָקוֹם הַהוּא: וְעַרַע בְּאַתְרָא
וּבֵת תַּמָּן אֲרִי עַל שְׂמֵשׂא וְנִסְיֵב מֵאֲבָנֵי אַתְרָא
וְשׁוּי אֶסְדוּהִי וְשָׂכִיב בְּאַתְרָא הַהוּא: 17 וַיַּחְלֹם
וְהִנֵּה סֹלֶם מִצְבֵּה אֶרְצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה
וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: וַיַּחְלֹם
וְהִנֵּה סֹלֶם מִצְבֵּה אֶרְצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה
וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: וַחֲלָם וְהָא
סְלֵמָא נַעֲרִץ בְּאַרְעָא וְרִישָׁהּ מִטִּי עַד צִית שְׂמִיא
וְהָא מִלְּאָכְיָא דִּי סְלֵקִין וְנַחְתִּין בַּה: 18 וְהִנֵּה
יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אָבִיךָ וְאַלְהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה שָׂכַב
עָלֶיךָ לָךְ אֲתַנְנָה וְלִזְרַעְךָ: וְהִנֵּה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו
וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאַלְהֵי יִצְחָק
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה שָׂכַב עָלֶיךָ לָךְ אֲתַנְנָה וְלִזְרַעְךָ:
וְהָא יִקְרָא דִּי מַעֲתַד עֲלוּהִי וַאֲמַר אָנָּא 19 אֱלֹהֵי
דְּאַבְרָהָם אָבוּךָ וְאַלְהֵי דְּיִצְחָק אֲרַעָא דֵּי אַתָּ שְׂרִי
עֲלָה לָךְ אֲתַנְנָה וְלִבְנֶיךָ: 20 וְהָיָה זֶרַעְךָ בְּעַפְרַי
הָאָרֶץ וּפְרַצְתָּ יָמָה וְקַדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּה
וְנִבְרָכוּ כָךְ כָּל-מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבִזְרַעְךָ: וְהָיָה
זֶרַעְךָ בְּעַפְרַי הָאָרֶץ וּפְרַצְתָּ יָמָה וְקַדְמָה וְצַפְנָה
וְנִגְבָּה וְנִבְרָכוּ כָךְ כָּל-מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבִזְרַעְךָ:
וַיְהוֹן בְּנִיךְ סְגִיאִין כְּעַפְרָא דְאַרְעָא וְתַתְּקַף
לְמַעַרְבָא וּלְמִדְיָנָא וּלְצַפּוֹנָא וּלְדְרוֹמָא וַיִּתְּבַרְכוּן
בְּדִילָךְ כָּל זֹרְעֵי אֲרַעָא וּבְדִיל בְּנִיךָ: 21 וְהִנֵּה
אֲנֹכִי עִמָּךְ וְשָׁמְרֵנִי בְּכָל אֲשֶׁר-תִּלְךָ
וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל-הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזֹבְךָ
עַד אֲשֶׁר אִם-עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לְךָ:

וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מֵאֵין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן
 אָנַחְנוּ: וַאֲמַר לָהוֹן יַעֲקֹב אַחֵי מֵאֵין אַתֶּן וַאֲמְרוּ
 מִחָרָן אָנַחְנָא: ה וַיֹּאמֶר לָהֶם הַיְדַעְתֶּם אֶת־לִבְּךָן
 בְּיַנְחֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַיְדַעְתֶּם
 אֶת־לִבְּךָן בְּיַנְחֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ: וַאֲמַר לָהוֹן
 הַיְדַעְתֶּן יַת לִבְּךָן בְּרַחֵר וַאֲמְרוּ יָדַעְנָן: ו וַיֹּאמֶר
 לָהֶם הַשְּׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וְהַנְּחָ רַחֵל בְּתוֹ
 בָּאָה עִם־הַצֹּאן: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְּׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ
 שְׁלוֹם וְהַנְּחָ רַחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן: וַאֲמַר לָהוֹן
 הַשְּׁלֵם לָהּ וַאֲמְרוּ שְׁלֵם וְהָא רַחֵל בְּרַתָּה אֶתִּיא עִם
 עֲנָא: ז וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא־עַת הָאֶסֶף
 הַמִּקְנֵה הַשְּׂקוֹ הַצֹּאן וְלָכוּ רְעוּ: וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד
 הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא־עַת הָאֶסֶף הַמִּקְנֵה הַשְּׂקוֹ הַצֹּאן
 וְלָכוּ רְעוּ: וַאֲמַר הָא עוֹד יוֹמָא סִגִּי לֹא עֲדָן
 לְמִכְנֵשׁ בְּעִיר אַשְׁקוּ עֲנָא וְאֲזִילוּ רְעוּ: ח וַיֹּאמְרוּ
 לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הַעֲדָרִים וְגִלְלוּ
 אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהַשְּׁקִינוּ הַצֹּאן:
 וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הַעֲדָרִים
 וְגִלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהַשְּׁקִינוּ
 הַצֹּאן: וַאֲמְרוּ לֹא נִכּוֹל עַד דִּי מִתְּפַנְשִׁין כָּל
 עֲדָרָא וַיִּגְנֹדְרוּן יַת אַבְנָא מֵעַל פּוּמָא דְבִירָא
 וַנְּשָׂקִי עֲנָא: ט עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל א בָּאָה
 עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאֵבִיהָ כִּי רָעָה הוּא: עוֹדְנוּ
 מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל א בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאֵבִיהָ
 כִּי רָעָה הוּא: עַד דְּהוּא מְמַלֵּל עִמָּהוֹן וְרַחֵל אֶת־
 עִם עֲנָא דִּי לְאֵבִיהָ אַרִי רְעִיתָא הִיא: י וַיְהִי
 כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל בְּתֻלְבָן אַחֵי אִמּוֹ
 וְאֶת־צֹאן לָבָן אַחֵי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת־
 הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיִּשָּׂק אֶת־צֹאן לָבָן אַחֵי
 אִמּוֹ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל בְּתֻלְבָן
 אַחֵי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אַחֵי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל
 אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיִּשָּׂק אֶת־צֹאן לָבָן אַחֵי
 אִמּוֹ: וְהוּא כַּד תָּזָא יַעֲקֹב יַת רַחֵל בְּת לָבָן אַחֻוּהָא
 דְּאִמָּה וַיַּת עֲנָא דְלָבָן אַחֻוּהָא דְּאִמָּה וַיִּקְרַב יַעֲקֹב

לְלִבְּשׁ: וְקַיִים יַעֲקֹב קַיִם לְמִימַר אִם יֵהָא מִימַרָא
 דִּי בְּסַעֲדִי וַיִּשְׁרַנְנִי בְּאַרְחָא הַדִּין דִּי אָנָּא אֲזִל
 וַיִּתֵּן לִי לַחֲמָא (נִי לַחֲמָא) לְמִיכַל וַכְּסוּ לְמִלְבָּשׁ:
 כֹּא וְשִׁבְתִּי בְּשְׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהִיָּה יְהוָה לִי
 לֵאלֹהִים: וְשִׁבְתִּי בְּשְׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהִיָּה יְהוָה
 לִי לֵאלֹהִים: וְאֵתוּב בְּשֵׁלֵם לְבֵית אָבָא וַיֵּהָא
 מִימַרָא דִּי לִי לֵאלֹהָא: כב וְהָאֶבֶן הוּזָאת אֲשֶׁר־
 שָׁמַתִּי מִצִּבְחַת יְהוָה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר
 תִּתְּנִי לִי עֵשָׂר אֲעִשְׂרֶנּוּ לָךְ: וְהָאֶבֶן הוּזָאת אֲשֶׁר־
 שָׁמַתִּי מִצִּבְחַת יְהוָה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתְּנִי לִי
 עֵשָׂר אֲעִשְׂרֶנּוּ לָךְ: וְאֵבֶנָא הָדָא דִּי שְׁוִיתִי קְמָא
 תְּהִי דִּי אַחֵי פְלַח עֲלֵה מִן קַדְמָא יי וְכָל דִּי תִתֵּן לִי
 חַד מִן עֵשְׂרָא אֲפָרְשֶׁנָּה קְדָמָךְ:

שני א וַיִּשְׂא יַעֲקֹב רִגְלוֹ וַיִּלְךָ אַרְצָה בְּנֵי־קַדְמָא:
 וַיִּשְׂא יַעֲקֹב רִגְלוֹ וַיִּלְךָ אַרְצָה בְּנֵי־קַדְמָא: וַנְּטַל
 יַעֲקֹב רִגְלוֹהִי (נִי רִיגְלוֹהִי) וְאֲזִל לְאַרְעֵ בְּנֵי
 מְדִינָחָא: כ וַיֵּרָא וְהַנְּחָ בְּאֵר בְּשׂוּדָה וְהַנְּחָ־שָׁם
 שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי־צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ כִּי מוֹתֵבְאֵר
 תְּהוּא יִשְׁקוּ הַעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֻלָּה עַל־פִּי
 הַבְּאֵר: וַיֵּרָא וְהַנְּחָ בְּאֵר בְּשׂוּדָה וְהַנְּחָ־שָׁם שְׁלֹשָׁה
 עֲדָרֵי־צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ כִּי מוֹתֵבְאֵר תְּהוּא יִשְׁקוּ
 הַעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֻלָּה עַל־פִּי הַבְּאֵר: וְחִזָּא וְהָא
 בִּירָא כַּחֲקֵלָא וְהָא תִּמְן תִּלְתָּא עֲדָרִין דְּעָן רִבְעִין
 עֲלֵה אַרִי מִן בִּירָא תְּהִיא מִשְׁקָן עֲדָרָא וְאַבְנָא
 רַבְתָּא עַל פּוּמָא דְבִירָא: ג וַנְּאֶסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־
 הַעֲדָרִים וְגִלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
 וְהַשְּׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהַשִּׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי
 הַבְּאֵר לְמִקְמָה: וַנְּאֶסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הַעֲדָרִים וְגִלְלוּ
 אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהַשְּׁקוּ אֶת־הַצֹּאן
 וְהַשִּׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לְמִקְמָה:
 וּמִתְּפַנְשִׁין לְתִמְן כָּל עֲדָרָא וַיִּמְגַּנְדְּרוּן יַת אַבְנָא
 מֵעַל פּוּמָא דְבִירָא וּמִשְׁקָן יַת עֲנָא וּמִתִּיבִין יַת
 אַבְנָא עַל פּוּמָא דְבִירָא לְאַתְרָה: ד וַיֹּאמֶר לָהֶם
 יַעֲקֹב אַחֵי מֵאֵין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן אָנַחְנוּ:

ונגדר ית אבנא מעל פומא דבירא ואשקי ית ענא
 דלכן אחוהא דאמה: יא וישק יעקב לרחל וישא
 את־קלו ויבך: וישק יעקב לרחל וישא את־קלו
 ויבך: וישק יעקב לרחל וארם ית קלה ויבכא:
 יב ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי
 בן־רבקה הוא ותרוץ ותגד לאביה: ויגד יעקב
 לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן־רבקה הוא ותרוץ
 ותגד לאביה: וחי יעקב לרחל ארי בר אמה
 דאביה הוא וארי בר רבקה הוא ורהטת וסויאת
 לאביה: יג ויהי כשמע לכן את־שמע א יעקב
 בן־אחיו וירץ לקראתו ויחבק־לו וינשק־לו
 ויביאהו אל־ביתו ויספר ללכן את כל־הדברים
 האלה: ויהי כשמע לכן את־שמע א יעקב בן־אחיו
 וירץ לקראתו ויחבק־לו וינשק־לו ויביאהו אל־ביתו
 ויספר ללכן את כל־הדברים האלה: והנה פד
 שמע לכן ית שמע יעקב בר אמתה ורהט
 לקדמותה וגפף לה ונשיק לה ואעלה לביתה
 ואשתעי ללכן ית כל פתגמיא האלין: יד ויאמר
 לו לכן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש
 ימים: ויאמר לו לכן אך עצמי ובשרי אתה וישב
 עמו חדש ימים: ואמר לה לכן פרם קריבי ובשרי
 את ויתיב עמה ירח יומין: טו ויאמר לכן ליעקב
 הכי־אחי אתה ועבדתי חנם הגידה לי מה
 משפרתיך: ויאמר לכן ליעקב הכי־אחי אתה
 ועבדתי חנם הגידה לי מה־משפרתיך: ואמר לכן
 ליעקב המדאחי את ותפלחנני מגן חוי לי מה
 אגרוך: טז וללכן שתי כגות שם הגדלה לאה
 ושם הקטנה רחל: וללכן שתי כגות שם הגדלה
 לאה ושם הקטנה רחל: וללכן תרמין בנן שום
 רבמא לאה ושום זערמא רחל: יז ועיני לאה
 רבות ורחל היתה יפת־תאר ויפת מראה: ועיני
 לאה רפות ורחל היתה יפת־תאר ויפת מראה:
 ועיני לאה אצן ורחל תות שפירא ברינא ונאא
 בחזוא:

שלישי יח ויאהב יעקב את־רחל ויאמר אעבדך
 שבע שנים ברחל בתך הקטנה: ויאהב יעקב
 את־רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך
 הקטנה: ורחם יעקב ית רחל ואמר אפלחנך שבע
 שנים ברחל בתך זערמא: יט ויאמר לכן טוב
 תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה
 עמדי: ויאמר לכן טוב תתי אתה לך מתתי אתה
 לאיש אחר שבה עמדי: ואמר לכן טוב דאמן יתה
 לך מדאמן יתה לגבר אחרן תיב עמי: כ ויעבד
 יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כמים
 אחדים באהבתו אתה: ויעבד יעקב ברחל שבע
 שנים ויהיו בעיניו כמים אחדים באהבתו אתה:
 ופלה יעקב ברחל שבע שנים והווי בעינוהי
 כיומין זעירין פד רחים יתה: כא ויאמר יעקב
 אל־לכן הבה את־אשתי כי מלאו ימי ואבואה
 אליה: ויאמר יעקב אל־לכן הבה את־אשתי כי
 מלאו ימי ואבואה אליה: ואמר יעקב ללכן הב ית
 אתתי ארי אשלמית יומי פלחני ואעול לותה:
 כב ויאסף לכן את־כל־אנשי המקום ויעש
 משתה: ויאסף לכן את־כל־אנשי המקום ויעש
 משתה: וכנש לכן ית כל אנשי אתרא ועבד
 משתיא: כג ויהי בערב ויקח את־לאה בתו ויבא
 אתה אליו ויבא אליה: ויהי בערב ויקח את־לאה
 בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה: והנה ברמשא
 ודבר ית לאה ברמה ואעיל יתה לותה ועל
 לותה: כד ויתן לכן לה את־זלפה שפחתו ללאה
 בתו שפחה: ויתן לכן לה את־זלפה שפחתו
 ללאה בתו שפחה: ויהב לכן לה ית זלפה אמתה
 ללאה ברמה לאמהו: כה ויהי בבקר והנה־הוא
 לאה ויאמר אל־לכן מה־זאת עשית לי הלא
 ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני: ויהי בבקר
 והנה־הוא לאה ויאמר אל־לכן מה־זאת עשית לי
 הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני: והנה
 בצפרא והא היא לאה ואמר ללכן מה דא עבדת

כעלי: ה ותהר עוד ותלד בן ותאמר כִּי־שָׁמַע
 יהוה כִּי־שָׁנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתְּנֵנִי לְיָהּ
 וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שְׁמֻעוֹן: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן
 כִּי־שָׁמַע יהוה כִּי־שָׁנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתְּנֵנִי לְיָהּ
 וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שְׁמֻעוֹן: וַעֲדִיאת עוֹד וַיֵּלֶד בֶּר
 וַאֲמַרְת אַרְי שְׁמִיע קָדָם יי אַרְי שְׁנִיאָתָא אָנָּה וַיֵּהֱב
 לִי אָף יַת דִּין וַקָּרַת שְׁמָה שְׁמֻעוֹן: ה ותהר עוד
 ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילדה אישיו אלי
 כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־בֶּן קָרָא־שְׁמוֹ
 לוֹי: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלְוֶה
 אִישִׁי אֵלַי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־בֶּן
 קָרָא־שְׁמוֹ לוֹי: וַעֲדִיאת עוֹד וַיֵּלֶד בֶּר וַאֲמַרְת
 הֲדָא זְמָנָא יַתְּחַפְּרוּ לִי בְעָלֵי אַרְי יִלְדִית לֵה תִלְתָּא
 בְּנִין עַל בֶּן קָרָא שְׁמָה לוֹי: ה ותהר עוד ותלד
 בן ותאמר הפעם אודה את־יהוה על־בן קָרָאָה
 שְׁמוֹ יהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלְּדָת: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן
 וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אֹדְדָה אֶת־יְהוָה עַל־בֶּן קָרָאָה שְׁמוֹ
 יהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלְּדָת: וַעֲדִיאת עוֹד וַיֵּלֶד בֶּר
 וַאֲמַרְת הֲדָא זְמָנָא אֹדְדָה קָדָם יי עַל בֶּן קָרַת שְׁמָה
 יהוּדָה וַקָּמַת מִלְּמִילַד: א וַתִּרְא רַחֵל כִּי לֹא
 יֵלְדָה לְיַעֲקֹב וַתִּקְנָא רַחֵל בְּאָחֻתָּהּ וַתֹּאמֶר
 אֶל־יַעֲקֹב הַבְּהִילִי בָנִים וְאִם־אֵין מִתָּה אָנֹכִי:
 וַתִּרְא רַחֵל כִּי לֹא יֵלְדָה לְיַעֲקֹב וַתִּקְנָא רַחֵל
 בְּאָחֻתָּהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבְּהִילִי בָנִים וְאִם־אֵין
 מִתָּה אָנֹכִי: וַחֲזַת רַחֵל אַרְי לֹא יֵלֶד לְיַעֲקֹב
 וַקָּנִיאַת רַחֵל בְּאָחֻתָּהּ וַאֲמַרְת לְיַעֲקֹב הֵב לִי בְּנִין
 וְאִם לֹא מִיָּתָא אָנָּה: ב וַיַּחֲרֹאֵף יַעֲקֹב בְּרַחֵל
 וַיֹּאמֶר הַתַּחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֶּךָ
 פְּרִי־בִטְנִי: וַיַּחֲרֹאֵף יַעֲקֹב בְּרַחֵל וַיֹּאמֶר הַתַּחַת
 אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֶּךָ פְּרִי־בִטְנִי: וַתִּקְרֹף
 רוּגְזָא דְיַעֲקֹב בְּרַחֵל וַאֲמַר הָא מִנִּי אַתְּ בְּעִיָּה הֲלָא
 מִן קָדָם יי תְּבַעֲזִין דִּי מָנַע מִנִּיָּךְ וְלָדָא דְמַעֲזִין:
 ג וַתֹּאמֶר הִנֵּה אָמַתִּי בִלְתָּה בָּא אֵלַיָּהּ וַתֵּלֶד
 עַל־בְּרִפִּי וְאִבְנָה גַם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה: וַתֹּאמֶר הִנֵּה

לִי הֲלָא בְּרַחֵל פְּלַחִית עִמָּךְ וְלִמָּא שְׁקַרְתְּ בִּי:
 כ וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵּן בְּמִקְוִמְנוּ לְתַת
 הַצְעִירָה לְפָנֵי הַבְּכִירָה: וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵּן
 בְּמִקְוִמְנוּ לְתַת הַצְעִירָה לְפָנֵי הַבְּכִירָה: וַאֲמַר לָבָן
 לֹא אֲתַעֲבֹד בְּדִין בְּאַתְרָנָא לְמַתָּן זְעָרְתָּא קָדָם
 רַבְתָּא: ט מִלָּא שְׁבַע זָאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם־אֶת־
 זָאת בְּעַבְדָּה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים
 אַחֲרוֹת: מ מִלָּא שְׁבַע זָאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם־אֶת־זָאת
 בְּעַבְדָּה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים
 אַחֲרוֹת: אשלים שבועתא דְדָא וְנִתָּן לָךְ אָף יַת
 דָּא בְּפִלְחָנָא דִּי תַפְלַח עִמִּי עוֹד שְׁבַע שָׁנִין
 אַחֲרַנִּין: כה וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב בֶּן וַיִּמְלֵא שְׁבַע זָאת
 וַיִּתְּנֵנָּה לְרַחֵל בְּתוֹ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב בֶּן
 וַיִּמְלֵא שְׁבַע זָאת וַיִּתְּנֵנָּה לְרַחֵל בְּתוֹ לוֹ לְאִשָּׁה:
 וַעֲבַד יַעֲקֹב בֶּן וְאִשְׁלִים שְׁבוּעָתָא דְדָא וַיֵּהֱב לֵה
 יַת רַחֵל בְּרַתָּה לֵה לְאִנְתּוֹ: כג וַיִּתֵּן לָבָן לְרַחֵל
 בְּתוֹ אֶת־בִּלְהָה שְׁפַחְתּוֹ לֵה לְשַׁפְּחָה: וַיִּתֵּן לָבָן
 לְרַחֵל בְּתוֹ אֶת־בִּלְהָה שְׁפַחְתּוֹ לֵה לְשַׁפְּחָה: וַיֵּהֱב
 לָבָן לְרַחֵל בְּרַתָּה יַת בִּלְהָה אִמְתָּה לֵה לְאִמְהוּ:
 ד וַיִּבְא גַם אֶל־רַחֵל וַיֵּאָהֱב גַּם־אֶת־רַחֵל מִלֵּאָה
 וַיַּעֲבֹד עִמָּו עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים אַחֲרוֹת: וַיִּבְא גַּם
 אֶל־רַחֵל וַיֵּאָהֱב גַּם־אֶת־רַחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמָּו
 עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים אַחֲרוֹת: ועל אף לִנְת רַחֵל וַרְחִים
 אָף יַת רַחֵל מִלֵּאָה וַפְּלַח עִמָּה עוֹד שְׁבַע שָׁנִין
 אַחֲרַנִּין: לא וַיִּרְא יהוה כִּי־שָׁנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח
 אֶת־רַחֲמֶיהָ וַרַחֵל עֲקָרָה: וַיִּרְא יהוה כִּי־שָׁנוּאָה
 לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחֲמֶיהָ וַרַחֵל עֲקָרָה: וַחֲזָא יי אַרְי
 שְׁנִיאָתָא לֵאָה וַיֵּהֱב לֵה עַדוּי וַרַחֵל עֲקָרָא:
 לב וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
 אָמְרָה כִּי־רָאָה יהוה בְּעִנְיִי כִּי עָתָה יֵאָהֱבֵנִי
 אִישִׁי: וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
 אָמְרָה כִּי־רָאָה יהוה בְּעִנְיִי כִּי עָתָה יֵאָהֱבֵנִי אִישִׁי:
 וַעֲדִיאת לֵאָה וַיֵּלֶד בֶּר וַקָּרַת שְׁמָה רְאוּבֵן אַרְי
 אֲמַרְת אַרְי גְּלִי קָדָם יי עַלְבוּנִי אַרְי כַּעַן יִרְחַמְנִי

זלְפָה שִׁפְחַת לֵאמֹר בֵּן שְׁנֵי לַיעֲקֹב: וּתְלֹד זֹלְפָה
שִׁפְחַת לֵאמֹר בֵּן שְׁנֵי לַיעֲקֹב: וּלְיֵלֶדֶת זֹלְפָה אִמְתָּא
דְּלֵאָה בְּרַתְנָן לַיעֲקֹב: י' וּתְאָמֵר לֵאמֹר בְּאִשְׁרֵי
כִּי אִשְׁרוּנִי בְּנֹת וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ אִשָּׁר: וּתְאָמֵר
לֵאמֹר בְּאִשְׁרֵי כִּי אִשְׁרוּנִי בְּנֹת וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ
אִשָּׁר: וְאִמְרַת לֵאמֹר תִּשְׁבַּחֲתָא הֵוֵת לִי אַרְי כִּכְן
יִשְׁבַּחֲנִי נְשִׂיא וְקַרְת יֵת שְׁמָה אִשָּׁר:

רביעי י' וְיִלְדָּה רְאוּבֵן בִּימֵי קִצְי־חַטִּים וַיִּמְצָא
דְּוֹדָאִים בְּשׂוּדָה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ
וּתְאָמֵר רַחֵל אֶל־לֵאָה תִּנְיִנָא לִי מְדוּדָאִי בְּגָד:
וְיִלְדָּה רְאוּבֵן בִּימֵי קִצְי־חַטִּים וַיִּמְצָא דְּוֹדָאִים
בְּשׂוּדָה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וּתְאָמֵר רַחֵל
אֶל־לֵאָה תִּנְיִנָא לִי מְדוּדָאִי בְּגָד: וְאִזְל רְאוּבֵן
בְּיוֹמֵי חֲצַד חַטִּין וְאַשְׁכַּח יְבִרְוִחִין בְּחַקְלָא וְאַיְתִי
יְתְהוֹן לֵלֵאָה אִמָּה וְאִמְרַת רַחֵל לֵלֵאָה הִבִּי כְּעַן
לִי מְבִרְוִחֵי דְּבְרִיךְ: ט' וּתְאָמֵר לָהּ הַמְעַט
קַחְתְּךָ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַם אֶת־דְּוֹדָאִי בְּנִי
וּתְאָמֵר רַחֵל לְבֵן יִשְׁכֵּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת
דְּוֹדָאִי בְּגָד: וּתְאָמֵר לָהּ הַמְעַט קַחְתְּךָ אֶת־אִישִׁי
וְלָקַחְתָּ גַם אֶת־דְּוֹדָאִי בְּנִי וּתְאָמֵר רַחֵל לְבֵן יִשְׁכֵּב
עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דְּוֹדָאִי בְּגָד: וְאִמְרַת לָהּ הִזְעִיר
דְּדַבְרַתְךָ יֵת בְּעַלִּי וְתַסְבִּין אַף יֵת יְבִרְוִחֵי דְּבְרִי
וְאִמְרַת רַחֵל כִּכְן יִשְׁכִּיב עִמָּךְ בְּלַיְלָא חֲלָף
יְבִרְוִחֵי דְּבְרִיךְ: ט"ו וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן־הַשְּׂדֵה בְּעֵרֵב
וּתְצַא לֵאמֹר לְקַרְאֹתוֹ וּתְאָמֵר אֵלָי תָּבוֹא כִּי
שָׂכַר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאִי בְּנִי וַיִּשְׁכֵּב עִמָּה בְּלַיְלָה
הַזֶּה: וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן־הַשְּׂדֵה בְּעֵרֵב וּתְצַא לֵאמֹר
לְקַרְאֹתוֹ וּתְאָמֵר אֵלָי תָּבוֹא כִּי שָׂכַר שְׂכַרְתִּיךָ
בְּדוּדָאִי בְּנִי וַיִּשְׁכֵּב עִמָּה בְּלַיְלָה הַזֶּה: וְאַתָּא (נ"ו)
וְעַל יַעֲקֹב מִן חַקְלָא בְּרַמְשָׁא וַיִּנְפַקַת לֵאמֹר
לְקַדְמוֹתָהּ וְאִמְרַת לֹתִי תִיעוֹל אַרְי מִיגַר אַגְרַתִּיךָ
בְּיְבִרְוִחֵי דְּבְרִי וּשְׂכִיב עִמָּה בְּלַיְלָא הוּא:
י"ז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וּתְהֵר וּתְלֹד לַיעֲקֹב
בֵּן חַמִּישִׁי: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וּתְהֵר וּתְלֹד

אִמְתִּי בְּלֵהָה כֹּא אֵלֶיהָ וּתְלֹד עַל־בְּרִפִּי וְאִבְנָה
גַם־אֹנְכִי מִמֶּנָּה: וְאִמְרַת הָא אִמְתִּי בְּלֵהָה עוֹל
לֹתָהּ וּתְלִיד וְאִנָּא אַרְבִּי וְאַתְבְּנִי אַף אִנָּא מִנָּה:
ה' וּתְתַן־לוֹ אֶת־בְּלֵהָה שִׁפְחַתָּה לְאִשָּׁה וַיָּבֵא
אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: וּתְתַן־לוֹ אֶת־בְּלֵהָה שִׁפְחַתָּה לְאִשָּׁה
וַיָּבֵא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: וַיִּהְבַּת לָהּ יֵת בְּלֵהָה אִמְתָּה
לְאִנְתּוֹ וְעַל לֹתָהּ יַעֲקֹב: ה' וּתְהֵר בְּלֵהָה וּתְלֹד
לַיעֲקֹב בֵּן: וּתְהֵר בְּלֵהָה וּתְלֹד לַיעֲקֹב בֵּן:
וְעַדִּיאַת בְּלֵהָה וַיִּלְיֵדֶת לַיעֲקֹב בֶּרֶ: וּתְאָמֵר רַחֵל
דְּנִנִּי אֱלֹהִים וְגַם שְׁמַע בְּקֻלִּי וַיִּתְּנִי לִי בֵּן עַל־כֵּן
קְרָאָה שְׁמוֹ דָּן: וּתְאָמֵר רַחֵל דְּנִנִּי אֱלֹהִים וְגַם
שְׁמַע בְּקֻלִּי וַיִּתְּנִי לִי בֵּן עַל־כֵּן קְרָאָה שְׁמוֹ דָּן:
וְאִמְרַת רַחֵל דְּנִנִּי יי' וְאַף קַבִּיל צְלוֹתִי וַיִּהְבֵּ לִי בֶרֶ
עַל כֵּן קַרְת שְׁמָה דָּן: ו' וּתְהֵר עוֹד וּתְלֹד בְּלֵהָה
שִׁפְחַת רַחֵל בֵּן שְׁנֵי לַיעֲקֹב: וּתְהֵר עוֹד וּתְלֹד
בְּלֵהָה שִׁפְחַת רַחֵל בֵּן שְׁנֵי לַיעֲקֹב: וְעַדִּיאַת עוֹד
וַיִּלְיֵדֶת בְּלֵהָה אִמְתָּא דְּרַחֵל בְּרַתְנָן לַיעֲקֹב:
ה' וּתְאָמֵר רַחֵל נְפִתּוּלֵי אֱלֹהִים | נְפִתּוּלֵי
עַם־אֲחֵתִי גַם־יְבִלְתִּי וּתְקַרְא שְׁמוֹ נְפִתּוּלֵי:
וּתְאָמֵר רַחֵל נְפִתּוּלֵי אֱלֹהִים | נְפִתּוּלֵי עַם־אֲחֵתִי
גַם־יְבִלְתִּי וּתְקַרְא שְׁמוֹ נְפִתּוּלֵי: וְאִמְרַת רַחֵל קַבִּיל
יי' בְּעוֹתִי בְּאַתְחַנְנוּתִי בְּצְלוֹתִי חֲמִידַת דִּיהִי לִי
וְלֹד בְּאַחֲתִי אַף אֲתִיְהִיב לִי וְקַרְת שְׁמָה נְפִתּוּלֵי:
ט' וּתְרָא לֵאמֹר כִּי עֲמֹדָה מַלְדַּת וּתַקַּח אֶת־זֹלְפָה
שִׁפְחַתָּהּ וּתְתַן אֹתָהּ לַיעֲקֹב לְאִשָּׁה: וּתְרָא לֵאמֹר
כִּי עֲמֹדָה מַלְדַּת וּתַקַּח אֶת־זֹלְפָה שִׁפְחַתָּהּ וּתְתַן
אֹתָהּ לַיעֲקֹב לְאִשָּׁה: וְחֹזַת לֵאמֹר אַרְי קַמַת
מִלְמִילֵד וּדְבַרְת יֵת זֹלְפָה אִמְתָּה וַיִּהְבַּת יֵתָה
לַיעֲקֹב לְאִנְתּוֹ: י' וּתְלֹד זֹלְפָה שִׁפְחַת לֵאמֹר
לַיעֲקֹב בֵּן: וּתְלֹד זֹלְפָה שִׁפְחַת לֵאמֹר לַיעֲקֹב בֵּן:
וַיִּלְיֵדֶת זֹלְפָה אִמְתָּא דְּלֵאָה לַיעֲקֹב בֶּרֶ: י"א וּתְאָמֵר
לֵאמֹר כְּתִיב בְּגַד קְרִי כֹּא גַד וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ
גָד: וּתְאָמֵר לֵאמֹר כֹּא גַד וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ גָד:
וְאִמְרַת לֵאמֹר אֲתָא גָד וְקַרְת יֵת שְׁמָה גָד: י"ב וּתְלֹד

לְעֶקֶב בֶּן חֲמִישִׁי: וְקָבִיל יְיָ צְלוֹתָהּ דְלֹאָה וְעַדִּיאַת וְיִלְדִית לְעֶקֶב בֶּר חֲמִישָׁא: י' וְתֹאמֶר לֹאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שְׂפָחָתִי לְאִישִׁי וְתִקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁשֹׁכָר: וְתֹאמֶר לֹאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שְׂפָחָתִי לְאִישִׁי וְתִקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁשֹׁכָר: וְאִמְרַת לֹאָה יִהְיֶה יְיָ אֲגָרִי דִיהִבִית אִמְתִּי לְבַעֲלִי וְקָרַת שְׁמָהּ יִשְׁשֹׁכָר: י"ב וְתַהֲרַר עוֹד לֹאָה וְתִלְדֵּת בְּרִי שְׂשִׁי לְעֶקֶב: וְתַהֲרַר עוֹד לֹאָה וְתִלְדֵּת בְּרִי שְׂשִׁי לְעֶקֶב: וְעַדִּיאַת עוֹד לֹאָה וְיִלְדִית בֶּר שְׂתִי לְעֶקֶב: כ' וְתֹאמֶר לֹאָה וְכַדְנִי אֱלֹהִים | אֲתִי זָבַד טוֹב הַפְעַם וְזַבְלָנִי אִישִׁי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁשֵׁה בְנִים וְתִקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבִלֹן: וְתֹאמֶר לֹאָה וְכַדְנִי אֱלֹהִים | אֲתִי זָבַד טוֹב הַפְעַם וְזַבְלָנִי אִישִׁי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁשֵׁה בְנִים וְתִקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבִלֹן: וְאִמְרַת לֹאָה יִהְיֶה יְיָ חֵלֶק טַב הַדָּא זְמָנָא יְהִי מְדוּרָה דְבַעֲלִי לְוַתִּי אֲרִי יִלְדִית לָהּ שְׂפָא בְנִין וְקָרַת יָת שְׁמָהּ זְבִלֹן: כ"א וְאַחַר יִלְדָה בַּת וְתִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה: וְאַחַר יִלְדָה בַּת וְתִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה: וְכַתֵּר בֶּן יִלְדִית בְּרִתָּא וְקָרַת יָת שְׁמָהּ דִּינָה: כ"ב וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רַחֲלֵל וְיִשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וְיַפְתָּח אֶת־רַחֲמָהּ: וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רַחֲלֵל וְיִשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וְיַפְתָּח אֶת־רַחֲמָהּ: וְעַל דִּיכְרָנָא דְרַחֲלֵל קָדָם יְיָ וְקָבִיל צְלוֹתָהּ יְיָ וְיִהְיֶה לָהּ עֵדוּי: כ"ג וְתַהֲרַר וְתִלְדֵּת בֶּן וְתֹאמֶר אֶסְפָּא אֱלֹהִים אֶת־חֲרָפְתִּי: וְתַהֲרַר וְתִלְדֵּת בֶּן וְתֹאמֶר אֶסְפָּא אֱלֹהִים אֶת־חֲרָפְתִּי: וְעַדִּיאַת וְיִלְדִית בֶּר וְאִמְרַת כְּנֶשׁ יְיָ יָת חֲסוּדִי: כ"ד וְתִקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאִמְרֵי יוֹסֵף יְהוֹה לִי בֶן אַחֲרִי: וְתִקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאִמְרֵי יוֹסֵף יְהוֹה לִי בֶן אַחֲרִי: וְקָרַת יָת שְׁמָהּ יוֹסֵף לְמִימְרֵי יוֹסֵף יְיָ לִי בֶר אַחֲרִי: כ"ה וְיִהְיֶה כְּאִשֶׁר יִלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וְיֹאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לִבָּן שְׁלַחְנִי וְאַלְכָּה אֶל־מְקוֹמִי וְלֹאֲרָצִי: וְיִהְיֶה כְּאִשֶׁר יִלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וְיֹאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לִבָּן שְׁלַחְנִי וְאַלְכָּה אֶל־מְקוֹמִי וְלֹאֲרָצִי:

וְהוֹה כַּד יִלְדִית רַחֵל יָת יוֹסֵף וְאִמְרֵי יַעֲקֹב לְלִבָּן שְׁלַחְנִי וְאִיְהִי לְאִתְרִי וְלֹאֲרָצִי: כ"ו תִּנְהֵ אֶת־נִשְׂי וְאֶת־יִלְדֵי אִשֶׁר עֲבַדְתִּי אֶתְךָ בְּהֵן וְאַלְכָּה בִּי אִתָּה יְדַעְתָּ אֶת־עֲבַדְתִּי אִשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ: תִּנְהֵ אֶת־נִשְׂי וְאֶת־יִלְדֵי אִשֶׁר עֲבַדְתִּי אֶתְךָ בְּהֵן וְאַלְכָּה בִּי אִתָּה יְדַעְתָּ אֶת־עֲבַדְתִּי אִשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ: כ"ז יָת נִשְׂי וְיָת בְּנֵי דִי פְלַחִית יָתְךָ בְּהֵן וְאִזִּיל אֲרִי אֶת יְדַעְתָּ יָת פְּלַחְנִי דְפִלְחַסְתָּ: כ"ח וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ לָבָן אִם־נָא מִצְאָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשִׁיתִי וְיִבְרַכְנִי יְהוֹה בְּגִלְגָּלְךָ: וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ לָבָן אִם־נָא מִצְאָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשִׁיתִי וְיִבְרַכְנִי יְהוֹה בְּגִלְגָּלְךָ: וְאִמְרֵי לָהּ לָבָן אִם פְּעֵן אֲשַׁפְּחִית רַחֲמִין קְדַמְךָ נִסִּיתִי וְיִבְרַכְנִי יְיָ בְּדִילְךָ:

חֲמִישִׁי כ"ח וְיֹאמֶר נִקְבָּה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאִתְנָה: וְיֹאמֶר נִקְבָּה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאִתְנָה: וְאִמְרֵי פְרִישׁ אֲגַרְךָ עָלַי וְאִתְנָה: כ"ט וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ אִתָּה יְדַעְתָּ אֶת אִשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֶת אֲשֶׁר־הֵינָה מִקְנֶיךָ אִתִּי: וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ אִתָּה יְדַעְתָּ אֶת אִשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֶת אֲשֶׁר־הֵינָה מִקְנֶיךָ אִתִּי: וְאִמְרֵי לָהּ אֶת דַּחְוָהּ בְּעֵרְךָ עֲמִי: ל' כִּי מַעֲטָא אֲשֶׁר־הֵינָה לָךְ לְפָנַי וְיִפְרִיץ לְרֵב וְיִבְרַךְ יְהוֹה אֶתְךָ לְרַגְלֵי וְעֵתָהּ מִתִּי אַעֲשֶׂה גַם־אֲנִכִּי לְבֵיתִי: כ"א כִּי מַעֲטָא אֲשֶׁר־הֵינָה לָךְ לְפָנַי וְיִפְרִיץ לְרֵב וְיִבְרַךְ יְהוֹה אֶתְךָ לְרַגְלֵי וְעֵתָהּ מִתִּי אַעֲשֶׂה גַם־אֲנִכִּי לְבֵיתִי: אֲרִי זְעִיר דִּי תְהוֹה לָךְ קְדַמִּי וְתִקְרִיף לְמַסְגִּי וְכִרְיִיךָ יְיָ יָתְךָ בְּדִילִי וְכַעֲזֵן אִימְתִי אַעֲבִיד אֲפָּא אֲנָא לְבֵיתִי: כ"ב וְיֹאמֶר מָה אֶתְנֶיךָ לָךְ וְיֹאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתְנֶיךָ לִי מְאוֹמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדְּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֲרַעָה צְאֻנְךָ אֲשֶׁמֶר: וְיֹאמֶר מָה אֶתְנֶיךָ לָךְ וְיֹאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתְנֶיךָ לִי מְאוֹמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדְּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֲרַעָה צְאֻנְךָ אֲשֶׁמֶר: וְאִמְרֵי מָה אֶתְנֶיךָ לָךְ וְאִמְרֵי יַעֲקֹב לֹא תִתְנֶיךָ לִי מְדַעֲסֵם אִם תַּעֲבִד לִי פְתַגְמָא הַדִּין אֶתְוֹב אֲרַעִי עֲנָךְ אֲשֶׁר: כ"ג אַעֲבֹר בְּכָל־צְאֻנְךָ הַיּוֹם הַסֵּר מִשָּׁם כְּלִישָׁה | נְקֹד וְסִלּוּא וְכָל־

שְׁהֵיחֹם בְּפִשְׁבִּים וּמְלוֹא וְנָקַד בְּעֵזִים וְהָיָה
שְׁכָרִי: אַעֲבֹר בְּכַל־צִאנָה הַיּוֹם הַסֵּר מִשֵּׁם כָּל־
שָׂה | נָקַד וּמְלוֹא וְכַל־שְׁהֵיחֹם בְּפִשְׁבִּים וּמְלוֹא
וְנָקַד בְּעֵזִים וְהָיָה שְׁכָרִי: אַעֲבֹר בְּכָל עֵנָף יוֹמָא
דִּין הַעֲדִי (נ"י אַעֲדִי) מִתְמַן כָּל אִמְרָ נְמוֹר וְרָקוּעַ
וְכָל אִמְרָ שְׁחֹם בְּאִמְרָיָא וְרָקוּעַ וְנְמוֹר בְּעֵזִיא
וְהָיָה אֲגָרִי: אֲ וְעִנְתְּהִיבִי צְדָקְתִּי בְּיוֹם מִחְרָה
כִּי־תָבוֹא עַל־שְׁכָרִי לְפָנַי כָּל אֲשֶׁר־אֵינְנִי נָקַד
וּמְלוֹא בְּעֵזִים וְחֹם בְּפִשְׁבִּים גְּנוּב הוּא אֲתִי:
וְעִנְתְּהִיבִי צְדָקְתִּי בְּיוֹם מִחְרָה כִּי־תָבוֹא עַל־שְׁכָרִי
לְפָנַי כָּל אֲשֶׁר־אֵינְנִי נָקַד וּמְלוֹא בְּעֵזִים וְחֹם
בְּפִשְׁבִּים גְּנוּב הוּא אֲתִי: וְתִסְהַד בִּי זְכוּתִי בְּיוֹם
דְּמִחְרָה אֲרִי תִיעוֹל עַל אֲגָרִי קְדָמָךְ כָּל דִּי לִיתוּהִי
נְמוֹר וְרָקוּעַ בְּעֵזִיא וְשְׁחֹם בְּאִמְרָיָא גְנוּבָא הוּא
עִמִּי: אֲ וַיֹּאמֶר לְבָן הֲוֵן לֹו יְהִי כְדִבְרֶךָ: וַיֹּאמֶר
לְבָן הֲוֵן לֹו יְהִי כְדִבְרֶךָ: וַאֲמַר לְבָן בְּרַם לְוִי יְהִי
כִפְתָּגְמָךְ: אֲ וַיִּסֵּר בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים
הַעֲקָדִים וְהַטְּלָאִים וְאֵת כָּל־הָעֵזִים הַנִּקְדוֹת
וְהַטְּלָאִת כָּל אֲשֶׁר־לְבָן בּוֹ וְכָל־חֹם בְּפִשְׁבִּים
וַיִּתֵּן בְּיַד־בְּנָיו: וַיִּסֵּר בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים
הַעֲקָדִים וְהַטְּלָאִים וְאֵת כָּל־הָעֵזִים הַנִּקְדוֹת
וְהַטְּלָאִת כָּל אֲשֶׁר־לְבָן בּוֹ וְכָל־חֹם בְּפִשְׁבִּים וַיִּתֵּן
בְּיַד־בְּנָיו: וַאֲעֲדִי בְיוֹמָא הַהוּא יְתַּיְשִׁיא רְגוּלִיאַ
וְרָקוּעִיא וְיִת כָּל עֵזִיא נְמוֹרְתָא וְרָקוּעִתָא כָּל דִּי
חֲנוּר בַּהּ וְכָל דְּשְׁחֹם בְּאִמְרָיָא וְיַהֲב בְּיַד בְּנוֹהִי:
אֲ וַיִּשֶׁם דְּרָף שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוּ וּבֵין יַעֲקֹב
וַיַּעֲקֹב רָעָה אֶת־צֹאן לְבָן הַנּוֹתְרָת: וַיִּשֶׁם דְּרָף
שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוּ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רָעָה אֶת־צֹאן
לְבָן הַנּוֹתְרָת: וְשׁוּי מַחֲלָף תִּלְתָּא יוֹמִין בֵּינוֹהִי
וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רָעִי יְתַּ עָנָא דְלְבָן דְּאִשְׁתְּאַרְן:
אֲ וַיִּשְׁחַלְוּ יַעֲקֹב מִקַּל לְבַנְהָ לַח וְלוֹו וְעֶרְמוֹן
וַיַּפְצֵל בְּהוֹן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחֲשָׁף הַלְבָן אֲשֶׁר
עַל־הַמְקָלוֹת: וַיִּשְׁחַלְוּ יַעֲקֹב מִקַּל לְבַנְהָ לַח וְלוֹו
וְעֶרְמוֹן וַיַּפְצֵל בְּהוֹן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחֲשָׁף הַלְבָן

אֲשֶׁר עַל־הַמְקָלוֹת: וַיִּסִּיב לָהּ יַעֲקֹב חוּטְרִין דְּלָבָן
וְשִׁיבִין דְּדָלוּז וְדָלוּף וְקָלִיף בְּהוֹן קָלְפִין חֲנוּרִין
קְלוּף חֲנוּרִי דִּי עַל חוּטְרִיא: אֲ וַיִּצַּג אֶת־הַמְקָלוֹת
אֲשֶׁר פְּצֵל בְּרַהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר
תָּבוֹאן הַצֹּאן לְשִׁתוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיַּחֲמֵנָה בְּבֹאֵן
לְשִׁתוֹת: וַיִּצַּג אֶת־הַמְקָלוֹת אֲשֶׁר פְּצֵל בְּרַהֲטִים
בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבוֹאן הַצֹּאן לְשִׁתוֹת לְנֹכַח
הַצֹּאן וַיַּחֲמֵנָה בְּבֹאֵן לְשִׁתוֹת: וַדְעִין יְתַּ חוּטְרִיא
דִּי קָלִיף בְּרַהֲטִיא אֲתַר בֵּית שְׁקִיא דְמִיא אֲתַר
דְּאֵתָן (נ"י דְּאֵתָן) עָנָא לְמִשְׁתֵּי לְקַבְּלוֹן דְּעָנָא
וּמִתְחַמֵּן בְּמִיתִיהוֹן לְמִשְׁתֵּי: אֲ וַיַּחֲמוּ הַצֹּאן
אֶל־הַמְקָלוֹת וַתִּלְדֵּן הַצֹּאן עֲקָדִים נְקָדִים
וּמְלוֹאִים: וַיַּחֲמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמְקָלוֹת וַתִּלְדֵּן הַצֹּאן
עֲקָדִים נְקָדִים וּמְלוֹאִים: וְאֵתִיחַמָּא עָנָא בְּחוּטְרִיא
וַיִּלְיֵדָא עָנָא רְגוּלִין נְמוֹרִין וְרָקוּעִין: אֲ וְהַפְּשִׁיבִים
הַפְּרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עֵקֶד וְכָל־חֹם
בְּצֹאן לְבָן וַיִּשֶׁת לֹו עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שְׁתַּם
עַל־צֹאן לְבָן: וְהַפְּשִׁיבִים הַפְּרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי
הַצֹּאן אֶל־עֵקֶד וְכָל־חֹם בְּצֹאן לְבָן וַיִּשֶׁת לֹו
עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שְׁתַּם עַל־צֹאן לְבָן: וַאֲמַרְיָא
אַפְרָשׁ יַעֲקֹב וַיַּהֲב בְּרִישׁ עָנָא כָּל דְּרָגוּל וְכָל
דְּשְׁחֹם בְּעָנָא דְלָבָן וְשׁוּי לָהּ עֲדָרִין בְּלַחְדוּדֵהִי
וְלֹא עֲרַבְנוּן עִם עָנָא דְלָבָן: אֲ וְהָיָה בְּכָל־יַחֲם
הַצֹּאן הַמְקַשְׁרוֹת וְשֵׁם יַעֲקֹב אֶת־הַמְקָלוֹת
לְעֵינֵי הַצֹּאן בְּרַהֲטִים לְיַחֲמֵנָה בְּמַקְלוֹת: וְהָיָה
בְּכָל־יַחֲם הַצֹּאן הַמְקַשְׁרוֹת וְשֵׁם יַעֲקֹב אֶת־
הַמְקָלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן בְּרַהֲטִים לְיַחֲמֵנָה בְּמַקְלוֹת:
וַהֲוִי בְּכָל עֵדוֹן דְּמִתְחַמֵּן עָנָא מְבַכְרָתָא וּמִשׁוּי
יַעֲקֹב יְתַּ חוּטְרִיא לְעֵינֵי עָנָא בְּרַהֲטִיא לְיַחֲמוֹתֵהוֹן
בְּחוּטְרִיא: אֲ וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יִשִּׁים וְהָיָה
הַעֲטָפִים לְלָבָן וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב: וּבְהַעֲטִיף
הַצֹּאן לֹא יִשִּׁים וְהָיָה הַעֲטָפִים לְלָבָן וְהַקְּשָׁרִים
לְיַעֲקֹב: וּבְקַלְשִׁוֹת עָנָא לֹא מִשׁוּי וְהוּוּ לְקִישָׁא
לְלָבָן וּבְכִפְרִיא לְיַעֲקֹב: אֲ וַיַּפְרֵץ הָאִישׁ מְאֹד

מֵאֵד וַיְהִי־לוֹ צָאן רַבּוֹת וּשְׂפָחוֹת וְעֲבָדִים
וּגְמָלִים וְחֲמָרִים: וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ
צָאן רַבּוֹת וּשְׂפָחוֹת וְעֲבָדִים וּגְמָלִים וְחֲמָרִים:
וַתִּקְרַף גִּבְרָא לְחֻדָּא וְהוּוּ לֵה עֵן סְגִיאֵן
וְאִמְהֵן וְעַבְדֵּין וּגְמָלִין וְחֲמָרִין: « וַיִּשְׁמַע אֶת־
דְּבָרֵי בְנֵי־לֶבֶן לְאֹמֵר לְקַח יַעֲקֹב אֶת פְּלִאֲשֵׁר
לְאֶבְיָנוּ וּמֵאֲשֵׁר לְאֶבְיָנוּ עֲשֵׂה אֶת פְּלִי־הַפְּבַד
הַזֶּה: וַיִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי בְנֵי־לֶבֶן לְאֹמֵר לְקַח יַעֲקֹב
אֶת פְּלִאֲשֵׁר לְאֶבְיָנוּ וּמֵאֲשֵׁר לְאֶבְיָנוּ עֲשֵׂה אֶת
פְּלִי־הַפְּבַד הַזֶּה: וַיִּשְׁמַע יִתְּ פַתְגָּמֵי בְנֵי לֶבֶן דְּאִמְרִין
נְסִיב יַעֲקֹב יִתְּ כָּל דֵּי לְאֶבְיָנָא וּמְדֵי לְאֶבְיָנָא קָנָא
יִתְּ כָּל נִכְסָא הַדִּין: ב וַיֵּרָא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לֶבֶן
וַהֲנֵה אֵינְנֵו עִמּוֹ כַּתְּמוּל שְׁלֹשׁוֹם: וַיֵּרָא יַעֲקֹב
אֶת־פְּנֵי לֶבֶן וַהֲנֵה אֵינְנֵו עִמּוֹ כַּתְּמוּל שְׁלֹשׁוֹם:
וַחֲזָא יַעֲקֹב יִתְּ סִבְר אִפִּי לֶבֶן וְהָא לִיתְהוּי עִמָּה
כְּמַאתְמֵלִי וּמְדַקְמוּהֵי: ג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־יַעֲקֹב
שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אַבְרָהָם וְלִמְוֹלְדֹתָהּ וְאֵהִיָּה עִמָּךְ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אַבְרָהָם
וְלִמְוֹלְדֹתָהּ וְאֵהִיָּה עִמָּךְ: וַאֲמַר יִי לִיעֲקֹב תוֹב
לְאַרְעָא דְאַבְרָהָם וְיִלְדֵיהֶם וַיְהִי מִימְרֵי בְּסַעְדָּךְ:
ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה הַשְׂדֵּה
אֶל־צֹאנֵו: וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה
הַשְׂדֵּה אֶל־צֹאנֵו: וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה
לְחַקְלָא לְוַת עֵנָה: ה וַיֹּאמֶר לְהֵן רֵאָה אֲנֹכִי
אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֹן כִּי־אֵינְנֵו אֵלַי כַּתְּמוּל שְׁלֹשָׁם
וְאֵלֵהִי אֲבִי הִיָּה עִמָּדֵי: וַיֹּאמֶר לְהֵן רֵאָה אֲנֹכִי
אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֹן כִּי־אֵינְנֵו אֵלַי כַּתְּמוּל שְׁלֹשָׁם וְאֵלֵהִי
אֲבִי הִיָּה עִמָּדֵי: וַאֲמַר לְהֵן חֲזִי אָנָּא יִתְּ סִבְר אִפִּי
אַבּוּכֹן אַרִי לִיתְהוּי עִמִּי כְּמַאתְמֵלִי וּמְדַקְמוּהֵי
וְאֵלֵהָ דְאַבָּא הַזֶּה בְּסַעְדֵי: ו וַתִּתְּנָה יְדַעְתָּן כִּי
בְּכָל־כַּחֵי עַבְדֵּתִי אֶת־אֲבִיכֹן: וַתִּתְּנָה יְדַעְתָּן כִּי
בְּכָל־כַּחֵי עַבְדֵּתִי אֶת־אֲבִיכֹן: וַתִּתְּנָה יְדַעְתָּן אַרִי
בְּכָל חִילֵי פְלַחִית יִתְּ אַבּוּכֹן: ז וַאֲבִיכֹן הִתֵּל כִּי
וַהֲחֻלַף אֶת־מִשְׁפַּרְתִּי עֲשֵׂרֶת מְנִים וְלֹא־נִתְּנֵו

אֱלֹהִים לְהַרְעַ עִמָּדֵי: וַאֲבִיכֹן הִתֵּל כִּי וַהֲחֻלַף
אֶת־מִשְׁפַּרְתִּי עֲשֵׂרֶת מְנִים וְלֹא־נִתְּנֵו אֱלֹהִים
לְהַרְעַ עִמָּדֵי: וַאֲבִיכֹן שָׁקֵר כִּי וַאֲשֵׁנִי יִתְּ אַגְרִי
עֲשֵׂר זְמַנִּין וְלֹא שְׂבָקָה יִי לְאַבְרָאָשָׁא עִמִּי: ח אִם־
כֹּה יֹאמֵר נְקֻדִים יְהִיָּה שְׂכָרְךָ וְיִלְדוּ כָּל־הַצֹּאן
נְקֻדִים וְאִם־כֹּה יֹאמֵר עֲקָדִים יְהִיָּה שְׂכָרְךָ וְיִלְדוּ
כָּל־הַצֹּאן עֲקָדִים: אִם־כֹּה יֹאמֵר נְקֻדִים יְהִיָּה
שְׂכָרְךָ וְיִלְדוּ כָּל־הַצֹּאן נְקֻדִים וְאִם־כֹּה יֹאמֵר
עֲקָדִים יְהִיָּה שְׂכָרְךָ וְיִלְדוּ כָּל־הַצֹּאן עֲקָדִים: אִם
כְּדִין תְּהֵה אֲמַר נְמוּרִין יְהֵא אַגְרָךְ וְיִלְדִין כָּל עֲנָא
נְמוּרִין וְאִם כְּדִין תְּהֵה אֲמַר רְגוּלִין יְהֵא אַגְרָךְ
וְיִלְדִין כָּל עֲנָא רְגוּלִין: ט וַיִּצַּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה
אֲבִיכֹם וַיִּתְּנֵן לִי: וַיִּצַּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֹם
וַיִּתְּנֵן לִי: וַאֲפַרְשֵׁ יִי יִתְּ גִיתִי דְאַבּוּכֹן וַיְהִי לִי:
וַיְהִי בַּעַת יַחַם הַצֹּאן וְאֲשָׁא עֵינֵי וַאֲרָא בְּחֻלּוֹם
וַהֲנֵה הַעֲתֻדִים הַעֲלִים עַל־הַצֹּאן עֲקָדִים נְקֻדִים
וּבְרָדִים: וַיְהִי בַּעַת יַחַם הַצֹּאן וְאֲשָׁא עֵינֵי וַאֲרָא
בְּחֻלּוֹם וַהֲנֵה הַעֲתֻדִים הַעֲלִים עַל־הַצֹּאן עֲקָדִים
נְקֻדִים וּבְרָדִים: וַהֲנֵה בַּעַד דְּאֶתִּיחְמָא עֲנָא
וּזְקַפִּית עֵינֵי וַחֲזִית בְּחֻלְמָא וְהָא תִּישָׂא דְסַלְקִין
עַל עֲנָא רְגוּלִין נְמוּרִין וּפְצִיחִין: י וַיֹּאמֶר אֱלִי
מִלְּאָד הָאֱלֹהִים בְּחֻלּוֹם יַעֲקֹב וַאֲמַר הַנְּנִי:
וַיֹּאמֶר אֱלִי מִלְּאָד הָאֱלֹהִים בְּחֻלּוֹם יַעֲקֹב וַאֲמַר
הַנְּנִי: וַאֲמַר לִי מִלְּאָכָא דִּי בְּחֻלְמָא יַעֲקֹב וַאֲמַרִית
הָא אָנָּא: יא וַיֹּאמֶר שְׂאִנָּא עֵינֵיךָ וְרֵאָה כָּל־
הַעֲתֻדִים הַעֲלִים עַל־הַצֹּאן עֲקָדִים נְקֻדִים
וּבְרָדִים כִּי רֵאִיתִי אֶת פְּלִאֲשֵׁר לֶבֶן עֲשֵׂה לְךָ:
וַיֹּאמֶר שְׂאִנָּא עֵינֵיךָ וְרֵאָה כָּל־הַעֲתֻדִים הַעֲלִים
עַל־הַצֹּאן עֲקָדִים נְקֻדִים וּבְרָדִים כִּי רֵאִיתִי אֶת
פְּלִאֲשֵׁר לֶבֶן עֲשֵׂה לְךָ: וַאֲמַר זְקוּף כְּעֵן עֵינֵיךָ
וַחֲזִי כָּל תִּישָׂא דְסַלְקִין עַל עֲנָא רְגוּלִין נְמוּרִין
וּפְצִיחִין אַרִי גְלִי קְדָמִי יִתְּ כָּל דֵּי לֶבֶן עַבְדֵּי לְךָ:
יב אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מוֹשַׁחֶת שֵׁם מוֹצְבָּה
אֲשֶׁר נְדַרְתָּ לִּי שֵׁם נְדָר עָתִּה קוּם צֵא

מן־הָאָרֶץ הוֹאֵת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתְּךָ: אֲנֹכִי
 הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מִשְׁחַתָּ שֵׁם מִצְבֵּה אֲשֶׁר נִדְרַתָּ
 לִי שָׁם נָדַר עֲמֶתָ קוּם צֵא מן־הָאָרֶץ הוֹאֵת וְשׁוּב
 אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתְּךָ: אָנָּה אֱלֹהָ דִּאֲתַגְּלִיתִי עֲלֶיךָ
 בְּבֵית אֵל דִּי מִשְׁחַתַּת תִּמְן קָמָא דִּי קִימַתָּא קְדָמִי
 תִּמְן קָם פְּעַן קוּם פּוּק מִן אַרְעָא הָדָא וְתוּב
 לְאַרְעָא יְלִדוּתְךָ: ד' וְתַעַן רַחֵל וְלֵאָה וְתֹאמְרֵנָה
 לֹא הָעוֹד לָנוּ חֶלֶק וְנִחְלָה בְּבֵית אָבִינוּ: וְתַעַן
 רַחֵל וְלֵאָה וְתֹאמְרֵנָה לֹא הָעוֹד לָנוּ חֶלֶק וְנִחְלָה
 בְּבֵית אָבִינוּ: וְאֲתִיבַת רַחֵל וְלֵאָה וְאָמְרָן לֵה הָעוֹד
 (פְּעַן) לָנָא חֶלֶק וְאַחַסְנָא בְּבֵית אָבוּנָא: ט' הֲלוּא
 נִכְרִיּוֹת נַחֲשָׁבְנוּ לֹא כִּי מִכְרָנוּ וְיֹאכַל גַּם־אֲכֹל
 אֶת־כִּסְפֵּנוּ: הֲלוּא נִכְרִיּוֹת נַחֲשָׁבְנוּ לֹא כִּי מִכְרָנוּ
 וְיֹאכַל גַּם־אֲכֹל אֶת־כִּסְפֵּנוּ: הֲלֵא נּוֹכְרָאן
 אֲתַחֲשָׁבְנָא לֵה אַרְי וּבְנָא וְאָכַל אֶף מִיכַל יַת
 כִּסְפָּנָא: ט"ו כִּי כִלְהַעֲשֶׂר אֲשֶׁר הֲצִיל אֱלֹהִים
 מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא וְלִבְנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר אָמַר
 אֱלֹהִים אֱלֹדִךְ עֲשֵׂה: כִּי כִלְהַעֲשֶׂר אֲשֶׁר הֲצִיל
 אֱלֹהִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא וְלִבְנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר
 אָמַר אֱלֹהִים אֱלֹדִךְ עֲשֵׂה: אַרְי כֹּל עוֹתְרָא דִּי
 אִפְרָשׁ יִי מֵאָבוּנָא דִּילָנָא הוּא וְלִבְנָא וּכְעַן כֹּל דִּי
 אָמַר יִי לָךְ עֲבַד:

שִׁישׁ ז' וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיֵּשֶׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו
 עַל־הַגְּמָלוֹם: וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיֵּשֶׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־
 נָשָׁיו עַל־הַגְּמָלוֹם: וָקָם יַעֲקֹב וַיִּטַּל יַת בְּנוֹהֵי וַיַּת
 נְשׁוּהֵי עַל גַּמְלָא: י"ה וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־
 כָּל־רֶכֶשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוּ אֲשֶׁר רָכַשׁ
 בַּפֶּדָן אָרַם לְבוֹא אֶל־יַצְחָק אָבִיו אַרְצָה בְּנַעַן:
 וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רֶכֶשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ
 מִקְנֵה קִנְיָנוּ אֲשֶׁר רָכַשׁ בַּפֶּדָן אָרַם לְבוֹא אֶל־יַצְחָק
 אָבִיו אַרְצָה בְּנַעַן: וַדַּבֵּר יַת כָּל גִּיתוּהֵי וַיַּת כָּל
 קִנְיָנָה דִּקְנָא גִיתֵי קִנְיָנָה דִּי קָנָא בַּפֶּדָן אָרַם לְמִיתֵי
 לֹת יַצְחָק אָבִיהֵי לְאַרְעָא כְּנַעַן: י"ט וַלְכָן הֲלֹךְ
 לָגֹז אֶת־צֹאֲנוֹ וְתַגְּבַר רַחֵל אֶת־הַתְּרַפִּים אֲשֶׁר

לְאָבִיהָ: וְלָכֵן הֲלֹךְ לָגֹז אֶת־צֹאֲנוֹ וְתַגְּבַר רַחֵל
 אֶת־הַתְּרַפִּים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ: וְלָכֵן אֵיל לְמֹזוּ יַת
 עָנָה וְכִסְיַת רַחֵל יַת צִלְמַנְיָא דִּי לְאָבוּהָ:
 - וַיִּגְבַּר יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָכֵן הָאֲרָמִי עַל־בְּלֵי הַגִּיד
 לֹא כִּי בָרַח הוּא: וַיִּגְבַּר יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָכֵן הָאֲרָמִי
 עַל־בְּלֵי הַגִּיד לֹא כִּי בָרַח הוּא: וְכִסִּי יַעֲקֹב מִן לְבָא
 דְּלָכֵן אֲרַמְאָה עַל דְּלָא חַוִּי לֵה אַרְי אֵזֹל הוּא:
 כ"א וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־
 הַנָּהָר וַיֵּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר הַגְּלָעָד: וַיִּבְרַח הוּא
 וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיֵּשֶׂם אֶת־
 פָּנָיו הַר הַגְּלָעָד: וְאֵזֹל הוּא וְכָל דִּי לֵה וָקָם וַעֲבַר
 יַת פְּרַת וְשׁוּי יַת אַפּוּהֵי לְטוּרָא דְּגִלְעָד: כ"ב וַיִּגֵּד
 לְלָכֵן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: וַיִּגֵּד לְלָכֵן
 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: וְאֲתַחְוָה לְלָכֵן
 בַּיּוֹמָא הַלִּיתְאָה אַרְי אֵזֹל יַעֲקֹב: כ"ג וַיִּקַּח אֶת־
 אַחִיו עִמּוֹ וַיִּרְדֶּף אַחֲרָיו דְּרָךְ שִׁבְעַת יָמִים
 וַיִּדְבַּק אֹתוֹ בְּהַר הַגְּלָעָד: וַיִּקַּח אֶת־אַחֲיוֹ עִמּוֹ
 וַיִּרְדֶּף אַחֲרָיו דְּרָךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיִּדְבַּק אֹתוֹ בְּהַר
 הַגְּלָעָד: וַדַּבֵּר יַת אַחֲוֵהֵי עִמָּה וַיִּרְדֶּף בְּתוּרֵהֵי
 מִחֲלָף שִׁבְעַת יוֹמִין וַאֲדַבַּק יַתָּה בְּטוּרָא דְּגִלְעָד:
 כ"ד וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל־לָכֵן הָאֲרָמִי בַּחֲלָם הַלַּיְלָה
 וַיֹּאמֶר לֹא הִשְׁמַר לָךְ פְּנֵי־תְדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב
 עַד־רָע: וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל־לָכֵן הָאֲרָמִי בַּחֲלָם
 הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לֹא הִשְׁמַר לָךְ פְּנֵי־תְדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב
 מִטּוֹב עַד־רָע: וְאֲתָא מִימַר מִן קָדָם יִי לֹת לָכֵן
 אֲרַמְאָה בַּחֲלִמָא דִּי לִילָיָא וְאָמַר לֵה אִסְתַּמְרוּ לָךְ
 דִּילְמָא תְּמַלִּיל עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד בִּישׁ: כ"ה וַיֵּשֶׁג
 לָכֵן אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תִּקַּע אֶת־אֹהֶלוֹ בְּהַר וְלָכֵן
 תִּקַּע אֶת־אֹהֶיו בְּהַר הַגְּלָעָד: וַיֵּשֶׁג לָכֵן אֶת־
 יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תִּקַּע אֶת־אֹהֶלוֹ בְּהַר וְלָכֵן תִּקַּע
 אֶת־אֹהֶיו בְּהַר הַגְּלָעָד: וַאֲדַבֵּיק לָכֵן יַת יַעֲקֹב
 וַיַּעֲקֹב פָּרַס יַת מִשְׁכָּנָה בְּטוּרָא וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי יַת
 אַחֲוֵהֵי בְּטוּרָא דְּגִלְעָד: כ"ו וַיֹּאמֶר לָכֵן לְיַעֲקֹב מַה
 עֲשִׂיתָ וְתַגְּבַר אֶת־לִבְכִי וְתַנְהַג אֶת־בְּנֵי

נגד אחינו הפר'לך מה עמדי וקח'לך ולא ידע
 יעקב כי רחל גנבתם: עם (נ"י אתר) די משכח
 ית דחלתך לא יתקים קדם אצנא אשתמודע לך
 מה דעמי וסב לך ולא ידע יעקב ארי רחל
 נסיבתהון: ה ויבא ללן באהל יעקב ו באהל
 לאה ובאהל שתי האמהות ולא מצא ויצא
 מאהל לאה ויבא באהל רחל: ויבא ללן
 באהל יעקב ו באהל לאה ובאהל שתי האמהות
 ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל:
 ועל לכן במשפנא דיעקב ובמשפנא דלאה
 ובמשפנא דתרמינ לחינתא ולא אשכח ונפק
 ממשפנא דלאה ועל במשפנא דרחל: ה ורחל
 לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב
 עליהם וימשש לכן את פל האהל ולא מצא:
 ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל
 ותשב עליהם וימשש לכן את פל האהל ולא
 מצא: ורחל נסיבת ית צלמניא ושוחנון בעביטא
 דגמלא ויתיבת עליהון ומשיש לכן ית כל
 משפנא ולא אשכח: ה ותאמר אל אביה אל
 יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך
 כי דרדך נשים לי ויחפש ולא מצא את
 התרפים: ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני
 כי לוא אוכל לקום מפניך כי דרדך נשים לי
 ויחפש ולא מצא את התרפים: ואמרת לאבוהא
 לא יתקף בעיני רבוני ארי לא אפול למיקם מן
 קדמך ארי ארח נשין לי ובבלש ולא אשכח ית
 צלמניא: ה ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב
 ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת
 אחרי: ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר
 ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי:
 ויתקיף ליעקב ונצא עם לבן ואתיב יעקב ואמר
 ללבן מה חובי מה סודחני ארי ודפתא בתרי:
 ה כי משששת את כל פלי מה מצאת מכל
 פלי ביתך שים פה נגד אחי ואחיד ויוכיחו בין

בשביות חרב: ויאמר לכן ליעקב מה עשית
 ותגנב את לבכי ותנהג את בנתי בשביות חרב:
 ואמר לכן ליעקב מה עבדת וכסימא מני
 ודברתא ית בנתי בשביות חרבא: ה למה
 נחפאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי
 ואשלחך בשמחה ובשרים בתף ובכנור: למה
 נחפאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך
 בשמחה ובשרים בתף ובכנור: למה אטמרת
 למיזל וכסימא מני ולא חותמא לי ושלחתך פון
 בחדא וכתושבחן בתופין ובכנורין: כה ולא
 נמשחני לנשק לבני ולבנתי עתה הספלת
 עשו: ולא נמשחני לנשק לבני ולבנתי עתה
 הספלת עשו: ולא שבחתי לנשק לבני ולבנתי
 פען אספלתא למעבד: כה יש לאל ידי לעשות
 עמכם רע ואלהי אביכם אמש ו אמר אלי
 לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב
 עד רע: יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי
 אביכם אמש ו אמר אלי לאמר השמר לך מדבר
 עם יעקב מטוב עד רע: אית חילא בידי למעבד
 עמכון ביש ואלהא דאבוכון ברמשא אמר לי
 למימר אסתמר לך מלמלא עם יעקב משב עד
 ביש: ה ועתה הלך הלכת בירכסך נכספתה
 לבית אביך למה גנבת את אלהי: ועתה הלך
 הלכת בירכסך נכספתה לבית אביך למה גנבת
 את אלהי: וכען מיזל אולת ארי חמדא חמדא
 לבית אבוך למה נסבתא ית דחלתי: לא ויען
 יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי
 פנתגול את בנותיך מעמי: ויען יעקב ויאמר
 ללבן כי יראתי כי אמרתי פנתגול את בנותיך
 מעמי: ואתיב יעקב ואמר ללבן ארי דחילתי ארי
 אמרית דילמא תגיס ית בנתך מני: ה עם אשר
 תמצא את אלהיך לא יהיה נגד אחינו הפר'
 לך מה עמדי וקח'לך ולא ידע יעקב כי רחל
 גנבתם: עם אשר תמצא את אלהיך לא יהיה

אָרִי כַעַן רִיבֶן שְׁלַחְתָּנִי יָת עַמְלֵי יָת לִיאֹת יָדֵי
 גְּלִי קָדָם יְיָ וְאוֹכַח בְּרַמְשָׁא:
 שְׂבִיעֵי מִן וַיֵּעַן לְכֹן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבְּנוֹת בְּנֹתַי
 וְהַבָּנִים בְּנֵי וְהַצָּאן צֵאֲנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רָאָה
 לִי־הוּא וּלְבִנְתָי מִה־אֲעִשֶׂה לְאַלֹּהֵי הַיּוֹם אֹו
 לְבָנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ: וַיֵּעַן לְכֹן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב
 הַבְּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בְּנֵי וְהַצָּאן צֵאֲנִי וְכֹל
 אֲשֶׁר־אַתָּה רָאָה לִי־הוּא וּלְבִנְתָי מִה־אֲעִשֶׂה
 לְאַלֹּהֵי הַיּוֹם אֹו לְבָנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ: וְאַחֲבִיב לְכֹן
 וְאָמַר לְיַעֲקֹב בְּנָתָא בְּנֹתַי וּבְנֵיאֵי בְנֵי וְעָנָא עָנִי
 וְכֹל דִּי אֶת חֲזִי דִילִי הוּא וּלְבִנְתַי מַה אֲעִבִיד
 לְאַלִין יוֹמָא דִין אֹו לְבָנֵיהֶן דִילִידִין: מַה וְעָתָה
 לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וְאַתָּה וְהָיָה לְעַד בֵּינֵי
 וּבֵינֵךְ: וְעָתָה לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וְאַתָּה וְהָיָה
 לְעַד בֵּינֵי וּבֵינֵךְ: וְכַעַן אֲמַת נִגְזַר קָנִים אֲנָא וְאַתָּה
 וְהָיָה לְסִהִיד בֵּינֵי וּבֵינֵךְ: מַה וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן
 וּרְיִמָּה מִצִּבְּהָ: וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וּרְיִמָּה מִצִּבְּהָ:
 וַיְנַסִּיב יַעֲקֹב אֶבְנָא וַזְקַפָּה קָמָא: מַה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 לְאַחִיו לְקַטֹּו אֶבְנִים וַיִּקְחוּ אֶבְנִים וַעֲשׂוּ־גֹל
 וַיֹּאכְלוּ שֵׁם עַל־הַגֹּל: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאַחִיו לְקַטֹּו
 אֶבְנִים וַיִּקְחוּ אֶבְנִים וַעֲשׂוּ־גֹל וַיֹּאכְלוּ שֵׁם עַל־
 הַגֹּל: וְאָמַר יַעֲקֹב לְאַחִוְהִי לְקוּטֹו אֶבְנִין וַיְנַסִּיבוּ
 אֶבְנִין וַעֲבָדוּ דְגוּרָא וְאַכְלוּ תַמָּן עַל דְגוּרָא:
 מַה וַיִּקְרָא־לוֹ לְכֹן יַגְר שְׁהִדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ
 גִלְעָד: וַיִּקְרָא־לוֹ לְכֹן יַגְר שְׁהִדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא
 לוֹ גִלְעָד: וַיִּקְרָא לָהּ לְכֹן יַגְר שְׁהִדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא
 לָהּ גִלְעָד: מַה וַיֹּאמֶר לְכֹן הַגֹּל הָיָה עַד בֵּינֵי
 וּבֵינֵךְ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גִלְעָד: וַיֹּאמֶר לְכֹן
 הַגֹּל הָיָה עַד בֵּינֵי וּבֵינֵךְ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ
 גִלְעָד: וְאָמַר לְכֹן דְגוּרָא חֲדִין סִהִיד בֵּינֵי וּבֵינֵךְ
 יוֹמָא דִין עַל כֵּן קָרָא שְׁמָה גִלְעָד: מַה וְהַמְצִפָּה
 אֲשֶׁר אָמַר יַצַּף הָיָה בֵּינֵי וּבֵינֵךְ כִּי נִסְתַּר אִישׁ
 מִרְעֻהוּ: וְהַמְצִפָּה אֲשֶׁר אָמַר יַצַּף הָיָה בֵּינֵי וּבֵינֵךְ
 כִּי נִסְתַּר אִישׁ מִרְעֻהוּ: וְסִכּוּתָא דִי אָמַר יִסְף

שְׂנִינוּ: כִּי־מִשְׁשַׁת אֶת־כַּלְכָּלִי מִה־מְצִאֲתָהּ מִכָּל
 כָּל־בֵּיתֶךָ שֵׁים כֹּה נִגְד אֲחִי וְאֲחִיד וַיּוֹכִיחוּ בֵּין
 שְׂנִינוּ: אָרִי מִשְׁשַׁתָּא יָת כָּל מְנִי מַה אֲשַׁכְחָתָא
 מִכָּל מְנִי בֵיתֶךָ שׁוֹי הִכָּא קָדָם אֲחִי וְאֲחִיד
 וַיּוֹכִיחוּן בֵּין מִרְוֹנָא: מַה זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי
 עִמָּךְ רַחֲלִיד וְעַיִד לֹא שִׁכְלוּ וְאִילִי צֵאֲנֵךְ לֹא
 אֶכְלָתִי: זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי עִמָּךְ רַחֲלִיד וְעַיִד
 לֹא שִׁכְלוּ וְאִילִי צֵאֲנֵךְ לֹא אֶכְלָתִי: דְּנֹן עֲסָרִין
 שְׁנִין אֲנָא עִמָּךְ רַחֲלִיד וְעַיִד לֹא אֶתְפִּילוּ וְדַכְרִי
 עָנֵךְ לֹא אֶכְלִית: מַה מִרְפָּה לְאַהֲבֵאֲתִי אֱלִיד
 אֲנֹכִי אַחְמִנָה מִיָּדִי תִבְקָשָׁנָה גְּנַבְתִּי יוֹם וּגְנַבְתִּי
 לִילָה: מִרְפָּה לְאַהֲבֵאֲתִי אֱלִיד אֲנֹכִי אַחְמִנָה
 מִיָּדִי תִבְקָשָׁנָה גְּנַבְתִּי יוֹם וּגְנַבְתִּי לִילָה: דְּתַבִּירָא
 לֹא אִיתִיתִי לְוַתָּךְ דְּהוּהָ שְׂנֵיא מִמְנִינָא מְנִי אֶת
 כְּעִי לָהּ נְטָרִית בִּימָמָא וְנְטָרִית בַּלִּילָא: מַה הֵייתִי
 כְּיוֹם אֶכְלָנִי חֲרִב וְקָרַח בַּלִּילָה וְתַדְר שְׁנָתִי
 מְעִינִי: הֵייתִי כְּיוֹם אֶכְלָנִי חֲרִב וְקָרַח בַּלִּילָה
 וְתַדְר שְׁנָתִי מְעִינִי: הֵייתִי בִימָמָא אֶכְלָנִי שְׂרָבָא
 וּגְלִידָא (דְּהוּהָ) נְחִית עָלִי בַּלִּילָא וְנִדְר שְׁנָתִי
 מְעִינִי: מַה זֶה־לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה כְּבִיתֶךָ עַבְדְּתִיד
 אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשַׁתִּי בְּנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים
 בְּצֵאֲנֵךְ וְתַחֲלַף אֶת־מִשְׁפְּרֹתֵי עֲשָׂרַת מְנִים:
 זֶה־לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה כְּבִיתֶךָ עַבְדְּתִיד אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה
 שָׁנָה בְּשַׁתִּי בְּנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֵאֲנֵךְ וְתַחֲלַף
 אֶת־מִשְׁפְּרֹתֵי עֲשָׂרַת מְנִים: דְּנֹן לִי עֲסָרִין שְׁנִין
 כְּבִיתֶךָ פְּלַחְתָּךְ אַרְבַּע עֲסָרֵי שְׁנִין כְּתַרְתִּין בְּנִתֶיךָ
 וְשַׁת שְׁנִין בְּעָנֵךְ וְאַשְׁנִיתָא יָת אֲגָרִי עֶשֶׂר זְמָנִין:
 מַה לֹּוֹלִי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפְחַד יַצְחָק
 הָיָה לִי כִּי עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת־עֲנִי
 וְאַת־יִגִיעַ כְּפִי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אֲמוֹשׁ: לֹוֹלִי
 אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפְחַד יַצְחָק הָיָה לִי כִּי
 עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת־עֲנִי וְאַת־יִגִיעַ כְּפִי רָאָה
 אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אֲמוֹשׁ: אִילוּלָא פּוֹן אֱלֹהֵה דְאַבָּא
 אֱלֹהֵה דְאַבְרָהָם וְדַחֲחִיל לָהּ יַצְחָק הוּהָ כְּסַעֲדִי

זמני השבוע

צאת הכוכבים	שקיעת החמה	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציפת ותפילין	עלות השחר		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
17.02	16.36.1	11.59	11.29	8.53	6.29	5.27	5.05	4.17	ו', ח' בכסלו
17.02	16.35.9	11.59	11.29	8.54	6.30	5.28	5.06	4.18	ש"ק, ט' בכסלו
17.02	16.35.8	12.00	11.30	8.55	6.31	5.29	5.07	4.19	א', י' בכסלו
17.02	16.35.8	12.00	11.30	8.55	6.32	5.30	5.07	4.19	ב', י"א בכסלו
17.02	16.35.8	12.00	11.30	8.56	6.33	5.30	5.08	4.20	ג', י"ב בכסלו
17.02	16.35.7	12.01	11.31	8.56	6.33	5.31	5.09	4.21	ד', י"ג בכסלו
17.02	16.35.8	12.01	11.31	8.57	6.34	5.32	5.10	4.21	ה', י"ד בכסלו
17.02	16.35.8	12.02	11.32	8.58	6.35	5.33	5.10	4.22	ו', ט"ו בכסלו

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם ח' בכסלו ה'תשפ"ו – ט"ו בכסלו ה'תשפ"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ח' בכסלו	הל' זכיה ומתנה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הל' סנהדרין פרק טו.	מ"ע רמה.
ש"ק	ט' בכסלו	פרק ד-ו.	פרק טז.	מל"ת רנא.
א'	י' בכסלו	פרק ז-ט.	פרק יז.	מל"ת רנא.
ב'	י"א בכסלו	פרק יי-יב.	פרק יח.	מל"ת רנג.
ג'	י"ב בכסלו	הל' שנינים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יט.	מל"ת רנג.
ד'	י"ג בכסלו	פרק ד-ו.	פרק כ.	מל"ת רנב.
ה'	י"ד בכסלו	פרק ז-ט.	פרק כא.	מל"ת רנב.
ו'	ט"ו בכסלו	פרק יי-ב.	פרק כב.	מ"ע רמה.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
ויצא	16:00	17:14	16:15	17:16	16:04	17:13	16:18	17:17
וישלח	16:00	17:14	16:15	17:16	16:03	17:13	16:18	17:17

לזכות אנשי החסד הדגולים
 הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחזו
 ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**,
 בני הרה"ח ר' **שלום ישעני** ע"ה **דייטש**